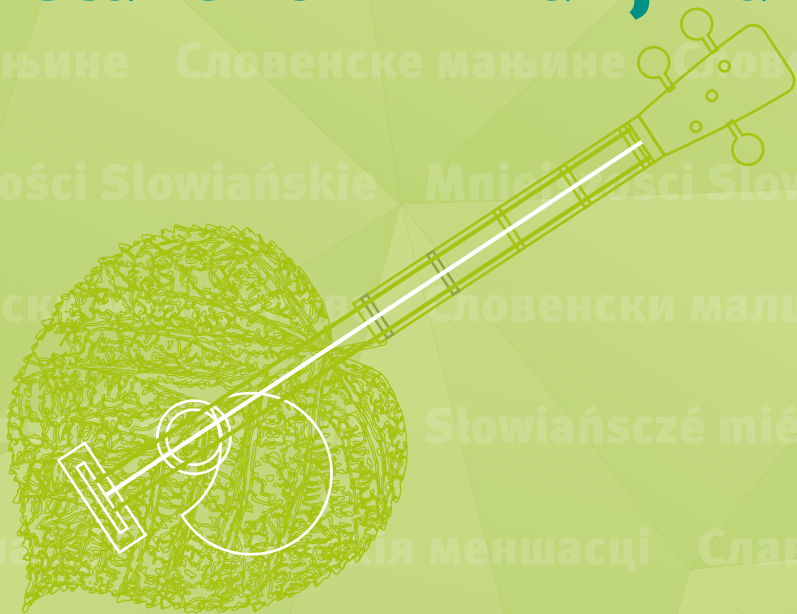

AGSM

Radna grupa slavenskih manjina

Impresum

© Sva prava pridržana: 2019. FUEN – Federalna unija europskih nacionalnosti
www.fuen.org

Prvo izdanje (Prvo hrvatsko izdanje)

Prosinac 2019. (Svibanj 2021.)

Redakcija, lektura i korektura (njemačkog izdanja)

Matic Germovšek Žnidaršič

Sarah Jordan, Renata Trischler, Mareike Jäger

Lektura, korektura (hrvatskog izdanja)

Jelena Tyran, Gabriela Novak-Karall (Hrvatski centar Beč), Renata Trischler

Prijevod s njemačkog

Nika Račić, Jelena Tyran (Hrvatski centar Beč)

Prijelom

MARGO Graphic Design

Veröffentlicht von:

FUEN / AGSM Koordination

Schiffbrücke 42

D-24939 Flensburg, Deutschland

Telefon: +49 461/12855

Email: agsm@fuen.org

Homepage: www.agsm.fuen.org

Gefördert durch:

Bundesministerium
des Innern, für Bau
und Heimat

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

Sadržaj

Impresum

1. Pozdravne riječi
2. Pregled & karte članskih organizacija
3. Slavenske manjine se predstavljaju:

<u>KAŠUBI U POLJSKOJ</u>	10
<u>MOLIŠKI HRVATI U ITALIJI</u>	12
<u>GRADIŠĆANSKI HRVATI U AUSTRIJI</u>	14
<u>HRVATI U SRBIJI</u>	16
<u>LEMCI U POLJSKOJ</u>	18
<u>MAKEDONCI U ALBANIJI</u>	20
<u>MAKEDONCI U GRČKOJ</u>	22
<u>POLJACI U ČEŠKOJ</u>	24
<u>POMACI U BUGARSKOJ</u>	26
<u>POMACI U GRČKOJ</u>	28
<u>RUSI U ESTONIJI</u>	30
<u>KARPATO-RUSINI U UKRAJINI</u>	32
<u>SRBI U HRVATSKOJ</u>	34
<u>SLOVACI I ČESI U RUMUNJSKOJ</u>	36
<u>SLOVACI U ČEŠKOJ</u>	38
<u>SLOVACI U MAĐARSKOJ</u>	40
<u>SLOVENC I U ITALIJI</u>	42
<u>KORUŠKI SLOVENC I U AUSTRIJI</u>	44
<u>LUŽIČKI SRBI U NJEMAČKOJ</u>	46
<u>ČESI U HRVATSKOJ</u>	48
<u>ČESI U SLOVAČKOJ</u>	50
<u>BJELORUSI U ESTONIJI</u>	52
<u>KROVNA ORGANIZACIJA „SAVEZ NACIONALNIH MANJINA U ESTONIJI</u>	54
<u>KROVNA ORGANIZACIJA “SKUPŠTINA NARODNOSTI UKRAJINE</u>	56

4. Koordinacija & aktivnosti AGSM-a
5. Kontakt
6. FUEN
7. Popis izvora i izjava o odgovornosti

Vrijedi za sve tekstove:

*Zbog bolje čitljivosti, koristi se gramatički muški rod.
Ženski i drugi rodni identiteti su pritom izričito uključeni.*

Drage čitateljice i čitatelji,

Srdačno Vas pozdravljam u ime Federalne unije europskih nacionalnosti (FUEN). Naša 70-godišnja organizacija najvažniji je zagovornik i najveća krovna organizacija autohtonih nacionalnih manjina, narodnosnih i jezičnih skupina u Europi. FUEN trenutno ujedinjuje 107 organizacija članica iz 35 zemalja u Europi, a iz godine u godinu se pridružuju novi članovi. To je organizacija koja se temelji na uzajamnoj podršci i koja zastupa interese europskih manjina na regionalnoj, nacionalnoj i posebno na europskoj razini.

S predstavništvima u Flensburgu, Berlinu i Bruxellesu slovimo kao zastupnici manjina u međunarodnim organizacijama, u Europskoj Uniji, u Vijeću Europe, u Ujedinjenim narodima i u OESS-u. Naš cilj je očuvanje i podupiranje identiteta, jezične raznolikosti i goleme kulturne baštine koje manjine pružaju.

FUEN bilježi značajne uspjehe posljednjih godina. Naš godišnji kongres, koji je ujedno i najveći susret europskih manjina, s više od 270 sudionika iz cijele Europe je 2019. godine održan u Bratislavi. Rad na inicijativi „Minority SafePack“, jednom od najambicioznijih projekata FUEN-a je i dalje u tijeku. Sakupili smo 1.128.385 potpisa potpore za očuvanje jezika i kulture autohtonih nacionalnih manjina na europskoj razini te smo naše prijedloge prezentirali Europskoj komisiji.

Imamo puno planova za naše aktivnosti i projekte, među njima i organizaciju velike sportske i kulturne manifestacije „EUROPEADA“, nogometnog prvenstva europskih manjina, koja se održava u Koruškoj u organizaciji slovenskih članica FUEN-a.

Izuzetno smo ponosni na jezične i tematske radne grupe unutar FUEN-a. Trenutno postoji 5 radnih zajednica, najstarija - radna grupa njemačkih manjina - nastala je 1991. godine.

U mlađoj povijesti Europe, slavenske su se zajednice suprotstavljale jedne drugima u raznim oružanim i političkim konfliktima u različitim regijama. Jako mi je drago vidjeti da članske organizacije, koje predstavljaju različite zajednice, u AGSM-u surađuju i bave se zajedničkim temama koje ih povezuju te im pomažu prebroditi razlike koje su nekada bile razlog razdvajanja i konflikata. AGSM, kao i sve naše radne grupe, gradi mostove, ne samo između manjinskih grupa, nego i između država i većinskih društava u kojima žive.

Često sam bio gost pri susretima AGSM-a i imao priliku upoznati entuzijastične i angažirane predstavnike te naučio mnogo toga o svakodnevnom životu i poteškoćama s kojima se zajednice susreću. Sudjelovao sam na puno skupova, kao što su komemoracije i narodne proslave, koje su uvijek jako brižno organizirane s velikom dozom gostoljubivosti.

Siguran sam da će radne grupe temeljene na načelu solidarnosti proširiti mrežu manjina, promicati razmjenu ideja, udruživati vještine, razvijati strategije rješavanja problema i tako unaprijediti interese autohtonih manjina u Europi.

Svim članovima Radne grupe slavenskih manjina želim puno uspješnih sastanaka, nezaboravnih događaja i vrijedne suradnje kako bi se ojačala veza između njihovih organizacija i unutar europske obitelji manjinskih zajednica!

Loránt Vincze

Predsjednik FUEN-a

zastupnik u Europskom parlamentu

Draga AGSM obitelj, Drage prijateljice, dragi prijatelji,

o povijesti AGSM-a:

Još prije ponovnog ujedinjenja Njemačke za nas Lužičke Srbe bilo je vrlo važno biti dijelom ove europske organizacije za manjine. Istovremeno nam je bio cilj pridobiti i druge slavenske organizacije iz istočnih i južnih država Europe za suradnju. Već 1992. godine održan je prvi FUEN kongres u Chóšebuzu (Cottbusu) u Lužici.

To je za nas bio povod da razmislimo o osnivanju slavenske radne grupe unutar FUEN-a. Nakon nekoliko razgovora s predsjedništvom i zahvaljujući potpori gospodina Goßmanna, državnog tajnika u njemačkom Ministarstvu unutarnjih poslova, 1996. godine uspjeli smo sazvati AGSM (Radnu grupu slavenskih manjina). Domowina - Savez Lužičkih Srba je kao članska organizacija pristala da /kao nositelj projekta i predlagač, priprema i održava godišnje seminare. Tako je održano već 20 seminara, od kojih se jedan uvijek održava u Lužici, a sljedeće godine tada kod jedne druge slavenske članske organizacije. Najvažniji cilj je kod seminara bila razmjena iskustava kao i upoznavanje pozitivnih primjera za održavanje i očuvanje, kao i primjenu manjinskih jezika i kulture.

Tako smo primjerice, razmijenili svoja iskustva o metodama podučavanja jezika u djetinjstvu, o oblicima revitalizacije manjinskih jezika, o uspješnim školskim modelima i o obrazovnom sustavu kao modelu samouprave. Na dnevnom redu bili su i modeli kulturne autonomije, političkog sudjelovanja, rad vlastitih odbora i tema manjinskog jezika u medijima. I na kraju, ali ne najmanje važno, digitalizacija manjinskog jezika, posebno za manjine bez matične države, je također važna tema za budućnost.

Najvažniji rezultat seminara bio je kako primijeniti i/ili modificirati pozitivna iskustva drugih manjina na vlastitu situaciju te kako povećati motivaciju za vlastiti rad. Imajući ovo na umu, seminari AGSM-a će se i nadalje održavati. Svim članskim organizacijama i sudionicima želim pritom puno uspjeha.

Bernhard Ziesch
Govornik AGSM-a

Drage čitateljice i čitatelji,

prije svega bih se željela zahvaliti na povjerenju naših članova, koji su me izabrali kao predsjednicu AGSM-a.

Kao koruškoj Slovenki izuzetno mi je važno ojačati i nadalje podupirati veze između slavenskih manjina unutar AGSM-a i FUEN-a.

Kulturna i jezična raznolikost unutar AGSM-a naša je snaga, iako nam ponekad predstavlja i niz izazova. Sve u svemu, upravo nas članove to jače povezuje.

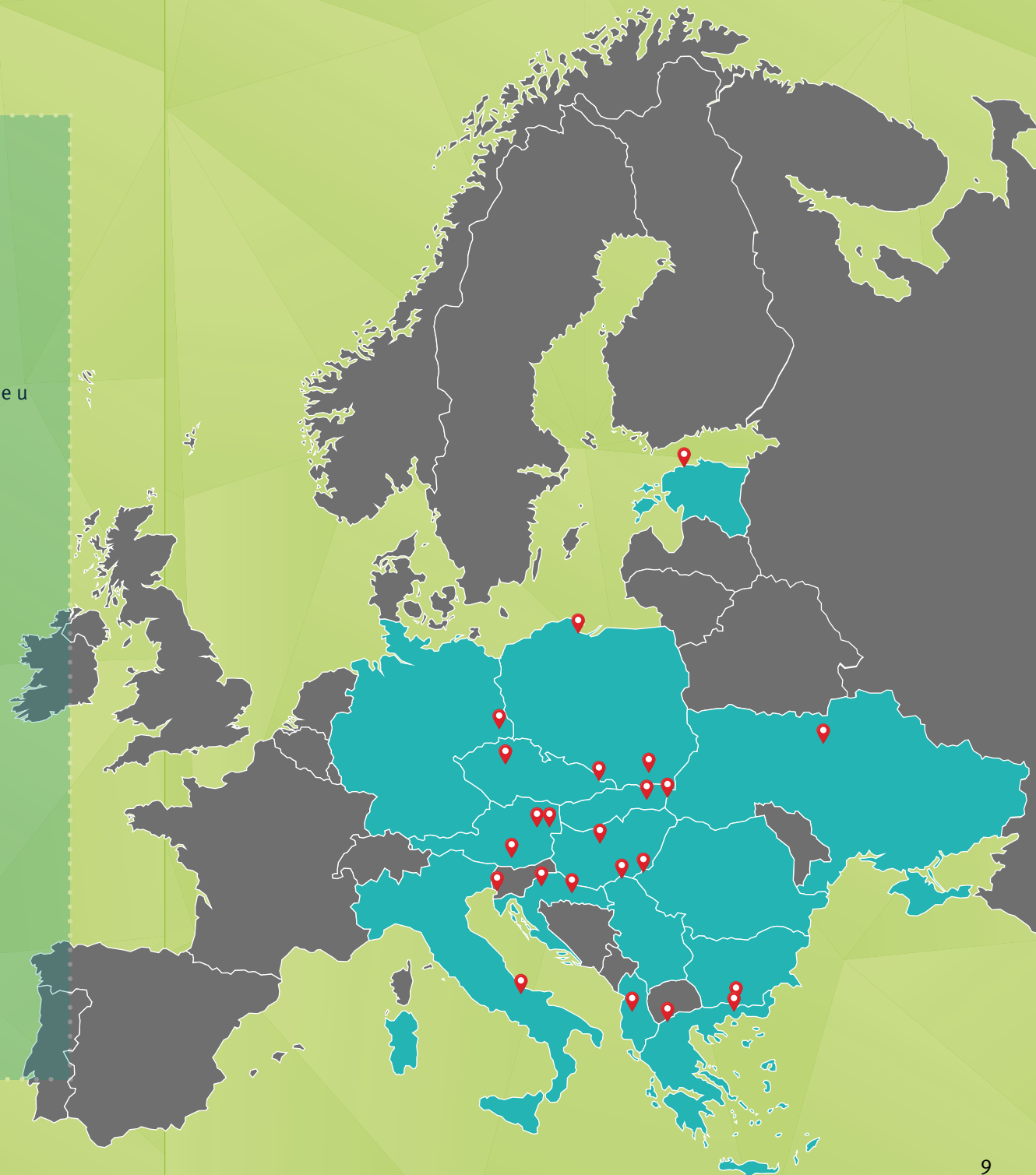
Cilj mi je intenzivirati stalnu međusobnu razmjenu i pokušati podijeliti najbolje prakse AGSM-a i FUEN-a, jer položaj nekih članskih organizacija nije nimalo lak. AGSM raste svake godine i još uvijek postoji mnogo slavenskih manjina koje su zainteresirane za članstvo. Cilj nam je primiti ih i snažno ih integrirati u AGSM.

Također želimo proširiti našu medijsku prisutnost u budućnosti te učiniti slavenske manjine "dostupnima" široj javnosti pomoću ove brošure, kao i putem naše nove internetske stranice.

Zahvaljujem se na iskazanom povjerenju i radujem se uspješnoj suradnji!

Dr. Angelika Mlinar
Potpredsjednica FUEN-a i govornica AGSM-a

1. Hrvatsko kulturno društvo u Gradišću
2. Vijeće koruških Slovenaca
3. Zajednica koruških Slovenaca i Slovenki
4. Hrvatski centar za kulturu, obrazovanje i politiku
5. Makedonsko društvo "Ilinden" Tirana
6. Domowina - Savez Lužičkih Srba
7. Ruska škola Estonije
8. Savez Slovaka u Mađarskoj
9. Koordinacija vijeća i predstavnika češke nacionalne manjine u Hrvatskoj
10. Srpsko narodno vijeće u Hrvatskoj
11. Vijeće slovenskih organizacija
12. Karpato-rusinsko društvo u Ukrajini
13. Demokratski savez Hrvata u Vojvodini
14. Zaklada "Agostina Piccoli"
15. Demokratski savez Slovaka i Čeha u Rumunjskoj
16. Europski institut POMAK
17. Kongres Poljaka u Republici Češkoj
18. Društvo Slovaka u Republici Češkoj
19. Savez prosvjetnih i dobrotvornih društava u Estoniji
20. Udruga Bjelorusa u Estoniji
21. Duga: Organizacija makedonske manjine u Grčkoj
22. Panhelensko društvo Pomaka
23. Savez Slovenaca u Italiji
24. Društvo Lemaka u Poljskoj
25. Društvo Kašuba u Poljskoj
26. Društvo Čeha u Slovačkoj
27. Savez nacionalnih manjina u Estoniji
28. "Skupština narodnosti Ukrajine"

Kašubi u Poljskoj

Kašubi izvorno pripadaju Pomerancima i posljednja su slavensko-pomeranska zajednica koja i danas njeguje vlastitu kulturu i jezik. Kašubi uglavnom žive u sjevernom dijelu Poljske u blizini Baltičkog mora, koje je u početku pripadalo Istočnoj Pomeraniji, a kasnije Zapadnoj Pomeraniji i tako je tijekom povijesti naizmjenično bilo pod poljskom i njemačkom vlašću. To se odražava i na jezik, u kojem ima mnogo posuđenica iz njemačkog jezika, poput “Rumtopf” (voće u rumu).

Kašupski jezik broji oko 50.000 govornika i oko 50 dijalektalnih inačica. O porijeklu riječi “Kašubi” postoji nekoliko teorija. Sigurno je samo prvo službeno spominjanje 1283. godine. Asimilacija i germanizacija utječu na velike dijelove izvorne Kašubije, kao i na kulturnu i jezičnu tradiciju. Tek kroz posljednjih 150 godina se ponovno probudila svijest manjine o identitetu i danas se kašupski ponovo podučava u školama, a mnoga udruženja njeguju kulturnu baštinu i književni jezik.

Najpoznatiji kašupski lik u književnosti jest Oskar Matzerath iz “Limenog bubnja” (“Die Blechtrommel”) autora Güntera Grassa.

Kašupsko-pomeransko društvo je regionalna nevladina organizacija Kašuba (Pomeranaca), Kočevjaca i drugih ljudi zainteresiranih za regionalna pitanja Kašubije i Pomeranije na sjeveru Poljske. Osnovano je 1956. godine, a član je FUEN-a od 1993. godine. Sjedište se nalazi u Gdanjsku u Poljskoj. Vijeće za kašupski jezik (kašupski Radzėzna Kaszëbsczégò Jãzëka / poljski Rada Języka Kaszubskiego) je institucija Kašupsko-pomeranskog društva koja njeguje i promiče kašupski jezik. Od 1963. postoje mjesečne novine “Pomerania” i neki tjedni listovi. Kašupski jezik prisutan je i na radiju i televiziji. Donald Tusk, bivši premijer, bivši predsjednik Vijeća Europe, a trenutčno predsjednik Europske pučke stranke, danas je najpoznatiji Kašubijac.

Kaszëbskò Pòmòrsczé Zrzeszenié Društvo Kašuba u Poljskoj

ul. Straganiarska 20-23
PL-80837 Gdańsk / Danzig
Poljska / Poland

www.kaszubi.pl
biuro@kaszubi.pl

Telefon: +48 0583012731
Facebook: [Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie](https://www.facebook.com/ZrzeszenieKaszubsko-Pomorskie)

Zdravo – **Witój**
Dobro došli – **Witôj**
Kako si? – **Jak sã mosz?**
Dobro, hvala. – **Dobrze, dzãkujã.**
Moje ime je... – **Mòm na miono...**
Smiješna riječ: **szërmëcel /
dźıldzëzna (kaos), dźıblówka
(ljuljačka)**

Moliški Hrvati u Italiji

Podrijetlo hrvatske manjine u talijanskoj pokrajini Molise seže u 15. i 16. stoljeće, kada su Hrvati izbjegli zbog prodiranja Osmanskog carstva na hrvatske teritorije.

Hrvatska naselja u Italiji osnovana su duž cijele jadranske obale od Marka do Apulija. Hrvati su bili itekako dobrodošli u većinom nenaseljenim područjima i mjestima. Međutim, danas se područje naseljeno Hrvatima ograničava na malu regiju Molise. Otprilike 2.200 preostalih govornika živi danas podijeljeno po mjestima Mundimitar, Kruč, Filić i Tavela. Sela su smještena u unutrašnjosti regije, u području koje je od prirodne, povijesne i arheološke vrijednosti i značaja. Tamo se na primjer nalaze sveta mjesta rimske i samnitske kulture.

Otprilike polovica moliških Hrvata govori izvornim hrvatskim jezikom, čije očuvanje u današnje vrijeme predstavlja izuzetno veliki izazov. Uz to moliški Hrvati nisu politički priznata manjina te zbog toga nemaju pravo na političko i pravno zastupanje. Samo su zakonski zaštićeni svojim statusom jezične manjine. Moliški Hrvati uglavnom kroz nevladine organizacije rade na očuvanju jezika i tradicije, ali i brojne javne institucije koje priznaju pripadnost hrvatskoj manjini pomažu pri održavanju kontakta s hrvatskim diplomatskim i političkim zastupnicima. Društveni i kulturni događaji uglavnom su usmjereni na tradiciju i podrijetlo zajednice.

Zaklada „Agostina Piccoli“, osnovana 1999. godine i članica FUEN-a od 2018. godine, organizira događanja uglavnom radi očuvanja jezika i podržava brojne jezične i povijesne znanstvene projekte. Jezik moliških Hrvata, koji se na materinskom jeziku nazivaju „Kroate iz Moliza“, hrvatski je dijalekt koji uglavnom karakterizira stoljetnu izolaciju od drugih slavenskih jezika. Jezik se često naziva “na-našo” (na našem). Jedan od najvažnijih događaja društva je književni natječaj s objavljivanjem tekstova i pjesama na moliškohrvatskom jeziku.

**Fondazione „Agostina Piccoli“
Zaklada „Agostina Piccoli“**

Via Marconi SN
I-86030 Montemitro
Italija / Italy

<http://www.mundimitar.it>
fondazione.piccoli@gmail.com

Telefon: +39 0874 877747
Facebook: [Minoranza.Linguistica.Croata](https://www.facebook.com/Minoranza.Linguistica.Croata)

Zdravo – Zdravo
Dobro došli – Dobro dol
Kako si? – Kako grede?
Dobro, hvala. – Dobro, huala.
Moje ime je ... – Ja se zovem...
Smiješna poslovice: Naše čeljade
su dol iz one bane mora.

Gradišćanski Hrvati u Austriji

Preci hrvatske manjine u Austriji došli su tijekom 16. i 17. stoljeća u bivšu zapadnu Mađarsku iz različitih područja Hrvatske i sjeverne Bosne. Uslijed pomicanja granice zbog mirovnih ugovora nakon Prvog svjetskog rata, teritorij na kojem su naseljeni gradišćanski Hrvati bio je podijeljen i danas oni žive u Austriji, Mađarskoj, kao i u Slovačkoj i Češkoj.

Hrvati žive u selima diljem savezne pokrajine Gradišće. U međuratnom razdoblju se sve više gradišćanskih Hrvata preselilo u Beču, koji i danas predstavlja dio te manjinske zajednice. Broj pripadnika u Gradišću, Beču, Mađarskoj, Slovačkoj i Češkoj procjenjuje se na 50.000 do 60.000. U Austriji su danas gradišćanski Hrvati priznati kao narodna grupa (manjina), ali nemaju vlastite političke zastupnike. Članak 7 Austrijskog državnog ugovora iz 1955. jamči prava narodne grupe (manjine). Najveći izazov danas jest snažna asimilacija. Tjedni mediji ove manjinske grupe su „Hrvatske novine“ i crkveni list „Glasnik“, kao i periodična izdanja poput „Glasila“ (HKD), koja izlaze četiri puta godišnje. Austrijska radio-televizija (ORF) emitira 42 minute dnevno radijskog programa i televizijsku emisiju „Dobar dan Hrvati“ svake nedjelje na hrvatskom jeziku. Uz to postoji i TV-emisija na jednom privatnom programu. Redovno izlazi i časopis „Novi glas“.

Unutar zajednice gradišćanskih Hrvata- Die Burgenländischen Kroaten- razlikuju se dijalekti i običaji. Jezično su podijeljeni u dvije skupine: „Čakavci“ i „Štokavci“ - prema upitnoj riječi „ča“ ili „što“.

Jezik gradišćanskih Hrvata standardiziran je i razlikuje se od suvremenog standardnog jezika koji se govori u Hrvatskoj.

Hrvatsko kulturno društvo u Gradišću (HKD) zastupa kao najvišu viziju: „Moći živjeti identitet kao Hrvat*ica u Austriji - s jednakim pravima, s istim mogućnostima i bez straha!“ te na taj način zagovara održanje, očuvanje i učvršćenje hrvatske narodne grupe u Gradišću, Beču kao i u Slovačkoj i Mađarskoj. Društvo djeluje od 1929. godine, a FUEN-u se pridružilo 1958. godine.

Brojne su aktivnosti HKD-a i raznih hrvatskih udruga: izdavanje knjiga, on-line rječnik, organizacija događanja, koncerata, predavanja, natjecanja u pjevanju i recitiranju za djecu i mlade, jezični tjedni, izdavanje CD-a, dječjih knjiga, kao i vlastite internetske stranice.

Hrvatski centar za kulturu, obrazovanje i politiku podrazumijeva se kao interkulturalna institucija koja sklapa brojne suradnje s društvima i institucijama iz Beča, Gradišća, drugih saveznih pokrajina i susjednih zemalja. Nudi nove perspektive i mogućnosti za razvoj samostalnog života narodne grupe (manjine) i za suradnju s drugim manjinama i većinskim narodom. Osnovan je 1994. godine, a član je FUEN-a od 2012. godine. Društvo svake godine organizira Hrvatski bal u Beču.

Kroatischer Kulturverein im Burgenland
Hrvatsko kulturno društvo u Gradišću

Dr. Lorenz-Karallstraße 23
A-7000 Eisenstadt / Željezno
Austrija / Austria

www.hkd.at
ured@hkd.at

Telefon: +43 268266500
Facebook: [Hrvatsko kulturno društvo u Gradišću](#)

Kroatisches Zentrum für Kultur, Bildung und Politik
Hrvatski centar za kulturu, obrazovanje i politiku

Schwindgasse 14
A-1040 Wien
Austrija / Austria

<http://www.hrvatskicentar.at>
ured@hrvatskicentar.at

Telefon: +43 1 504 63 54
Facebook: [Hrvatski Centar](#)

Zdravo – Zdravo
Dobro došli – Dobro došli
Kako si? – Kako ide?
Dobro sem, hvale. – Hvala, dobro.
Zovem se ... – Zovem se ...
Smiješne riječi : čmrlj = bumbar,
pošešuknut = koji nije potpuno pri sebi

Hrvati u Srbiji

Geografske značajke autonomne pokrajine Vojvodine na sjeveru Srbije predstavljaju tok Dunava, Fruška gora i istoimeni nacionalni park.

S kulturnog gledišta Vojvodina je poznata po svojoj šarolikosti: ovdje pored Srba, Mađara, Slovaka, Rumunja, Bugara i drugih manjina, živi 2,4 posto Hrvata i Šokaca, te Bunjevci, koji također spadaju u korpus hrvatskog etniciteta. Tako je hrvatski jedan od šest službenih jezika pokrajine, a Skupština izdaje časopise na hrvatskom i ostalim službenim jezicima. Hrvatska manjina službeno je priznata od 2002. godine. Regionalno središte hrvatske manjine nalazi se u gradu Subotici, drugom najvećem gradu Vojvodine. Etnička raznolikost žitelja toga grada dala mu je titulu "Grada tolerancije". U Subotici je također osnovano nekoliko hrvatskih društava i dvije hrvatske stranke.

Manjina obilježava brojne blagdane i praznike prema vlastitoj tradiciji. Tako Hrvati Bunjevci slave karneval prije početka kršćanske Korizme, među ostalim tradicionalnim pecivima, dok se u Subotici slavi Dužijanca, svečanost na završetku žetve, kada se od slame izrađuju ručni radovi i održavaju mise zahvalnice.

Demokratski savez Hrvata u Vojvodini - osnovan je 1990. u gradu Subotici kako bi ujedinio interese svih Hrvata u Vojvodini kroz zajedničku političku organizaciju te pomogao oblikovati proces demokratizacije tada mlade parlamentarne Republike Srbije. DSHV je član FUEN-a od 1993. godine. Brzo su se stvorile podružnice stranke u drugim općinama, kao i podmladak stranke.

Zdravo – **Bok**
Dobro došli – **Dobrodošli**
Kako si? – **Kako si?**
Dobro, hvala. – **Dobro, hvala.**
Moje ime je ... – **Moje ime je ...**
Posebno smiješna riječ:
najnezainteresiraniji

Demokratski Savez Hrvata u Vojvodini

Beogradski Put 31
SRB - 24000 Subotica

www.dshv.net
office@dshv.net

Telefon: +38 124524977
Facebook: [DSHV - Demokratski savez Hrvata u Vojvodini](https://www.facebook.com/DSHV-Demokratski-savez-Hrvata-u-Vojvodini/)

Lemci u Poljskoj

Lemci se ubrajaju pod jednu od devet priznatih nacionalnih manjina u Poljskoj. Po brojkama iz 2002. godine u Poljskoj živi 5.836 Lemaka, što odgovara 0,01% populacije. Porijeklom dolaze s područja Lemkowszczyzna (Lemkovina) u Beskidima, planinskom lancu zapadnih Karpata. Ovaj brdoviti dio na jugoistočnom dijelu Poljske proteže se od od grada Salinke oko rijeke San na istoku sve do ušća rijeka Solyanka i Proprad na zapadu. Daleki se dijelovi Lemkowszczyzne nalaze u Slovačkoj i Ukrajini. Nakon Prvog svjetskog rata kratko je vrijeme postojala Lemsko-rusinska Republika, koju je naposljetku anektirala Poljska.

Tijekom „Operacije Visla” 1947. godine, Lemci su prisilno preseljeni u druga područja Poljske: u Donju Šlesku, Pomeraniju i Mazuriju, između ostalog radi ubrzanja asimilacije Lemaka. Ne identificiraju se svi Lemci kao neovisna manjina, neki sebe vide kao dio Karpato-Rutena ili se smatraju dijelom ukrajinske manjine. Tako se i lemske novine pojavljuju kao dodatak ukrajinskom tjedniku Nasze Słowo. Ostali časopisi izlaze samostalno četiri puta godišnje.

U manjinskim školama djeca imaju mogućnost školovanja na lemkivskom jeziku, koji predstavlja zapadnoslavenski dijalekt rusinskoga jezika, a 2005./06. je ukupno 295 učenika sudjelovalo u takvoj nastavi.

U Zyndranowi se nalazi muzej Lemaka, koji je važno mjesto za prerađivanje njihove povijesti, kao i izraz njihova identiteta.

Unija Lemaka je od 1989., a od 1996. i kao članica FUEN-a, predana razvoju i komunikaciji nacionalne svijesti Lemaka. Kulturne i obrazovne aktivnosti usmjerene su prema regiji podrijetla i drugim geografskim središtima manjine. Posebne aktivnosti su godišnji edukativni skup „Lemkivska vatra“ pod geslom „kroz tradiciju u budućnost“ te izdanje kvartalnog časopisa Vatra kao i jezični tečajevi.

**Об'єднання лемків
Društvo Lemaka u Poljskoj**

ul. Jagielly 2
PL-38-300 Gorlice
Poljska / Poland

www.lemkounion.republika.pl
lemkounion@poczta.onet.pl

Telefon: + 48 18 353 29 06
Facebook: [Zjednoczenie Lemków](https://www.facebook.com/ZjednoczenieLemkow)

Makedonci u Albaniji

Neovisnošću i osnivanjem Kraljevine Albanije 1912. godine, čije granice i danas predstavljaju granice današnje Albanije, u pograničnim područjima nastala je i makedonska manjina. Tu spadaju naselja Golo Brdo, Debar Pole, Gorija, Mala Prespa i Gora, a danas i u najvećim gradovima države žive predstavnici makedonske manjine. U cijeloj Republici Albaniji živi otprilike 120.000 pripadnika manjine čija se zajednica na makedonskom jeziku naziva Македонско национално малциство во Република Албанија.

Makedonska manjina u Albaniji službeno je priznata, ali ne i dovoljno zaštićena. Među ostalim, veliki nedostatak predstavlja manjak škola za materinske govornike u mjestima Golo Brdo, Gora i Vrbnik, a u većim gradovima, gdje živi mnogo Makedonaca, makedonski jezik se službeno ne koristi. Nacionalna manjina je također zastupljena u raznim medijima, no opseg i kvaliteta ne zadovoljavaju potražnju. Jednom mjesečno izlaze novine Ilinden i Prespa Daily, a makedonsko društvo Sonce vodi internetski portal pod nazivom Makedonium. Od 1991. godine emitira se i makedonski radijski program na radiju Korça.

Na javnoj televiziji od 2017. postoji makedonski kanal koji emitira program pet dana u tjednu. Folklorne plesne i glazbene grupe u Golom Brdu, Maloj Prespi, Gori i Vrbniku njeguju glazbenu tradiciju. U političkim i pravnim pitanjima Makedonce zastupaju nacionalna organizacija „Ilinden“ sa sjedištem u Tirani, organizacija za zaštitu prava Makedonaca u Albaniji „Prespa Society“, političko i kulturno udruženje „Mir“, etno-kulturno udruženje „Gora“ i zajednica „MES“ (Makedonska egejska zajednica).

Najvažnija slavlja makedonske manjine u Albaniji su pravoslavni blagdani po starom kalendaru: uz Božić, Uskrs i Staru Godinu, tu spadaju Vasilica, Bogojavljenje, Sveti Ćiril i Metod, Sveti Klement Ohridski, Sv. Naum Ohridski, Isusovo preobraženje, Kurban Bajram, Jeter Bajram, Letnik, kao i povijesni praznici poput 2. kolovoza u spomen na „Ilinden“, ustanak makedonskog naroda protiv Osmanskog carstva, 8. rujna Dan neovisnosti Makedonije i 23. listopada, Dan makedonske borbe za neovisnost.

Makedonsko društvo „Ilinden“ - Tirana osnovano je 2009. godine s ciljem zaštite makedonske manjine na cijelom teritoriju Republike Albanije, a 2015. godine pridružilo se FUEN-u. Osnovne zadaće društva su očuvanje i jačanje etničkog, jezičnog, kulturnog, vjerskog kao i povijesnog i nacionalnog identiteta. Daljnje postojanje i integracija Makedonaca u politički sustav i institucije Albanije također su dio aktivnosti. Ti se ciljevi prvenstveno trebaju postići djelovanjem tiska i medija, vlastitim publikacijama, kao i kulturnim i obrazovnim radom.

Македонско Друштво „Илинден“ - Тирана
Makedonsko društvo „Ilinden“ - Tirana

Michal Grameno 183
Tirana
Albanija / Albania

www.ilinden-tirana.com
drustvo.ilinden.tirana@live.com

Telefon: +355 69 240 1778
Facebook: [МАКЕДОНСКО ДРУШТВО „ИЛИНДЕН“-ТИРАНА SHOQATA MAQEDONASE „ILINDEN“-TIRANË](https://www.facebook.com/MAKEDONSKO-DRUSHTVO-ILINDEN-TIRANA-SHOQATA-MAQEDONASE-ILINDEN-TIRANE)

Zdravo – Здраво
Dobro došli – Добредојдовте
Kako si? – Како си?
Dobro, hvala. – Добро благодарам
Moje ime je... – Моето име е...
Smiješna ili komplicirana riječ:
Џагурџиња / Džagurdžinja

Makedonci u Grčkoj

Makedonci su južnoslavenska narodna manjina koja živi u Grčkoj prvenstveno u istoimenoj provinciji Makedoniji u sjevernoj Grčkoj. Na stanje manjine u državi snažno utječu političke napetosti između Grčke i sjevernog susjeda Makedonije (od 2019. Republika Sjeverna Makedonija). Grčka država polaže pravo na čitav teritorij Makedonije i ne priznaje njihovu kulturnu autonomiju. U Grčkoj je službeno priznata samo jedna manjina - muslimanska manjina u zapadnoj Trakiji, što Makedonce kao nacionalnu manjinu čini jednom od najzastupljenijih zajednica u Grčkoj.

Manjina se sustavno potiskuje, a njezino postojanje negiraju grčki političari i nacionalisti. Stoga se mnogi Makedonci ne usuđuju živjeti svoju kulturu ili se čak nazivati Makedoncima. Time se zanemaruju ne samo prava i zaštita manjine, već i opća ljudska prava poput slobode tiska i slobode izražavanja. Makedonski jezik stoga nije dostupan u javnosti, u upravi ili u školskom sustavu. Jezik je očuvan samo u obiteljskom okruženju. Egejsko-makedonski dijalekt ponekad se čak smatra zasebnim jezikom koji je u srodstvu s makedonskim i bugarskim.

Politička **stranka Makedonaca "Duga"**, osnovana 1995. godine u gradu Florina i članica FUEN-a od 2002. godine, zalaže se za priznavanje i prava makedonske manjine u Grčkoj. Kao članica Europskog slobodnog saveza u Europskom parlamentu, aktivna je i na europskoj razini. Stranka sudjeluje na lokalnim izborima u Grčkoj od 2002. godine, ali ne i na nacionalnim parlamentarnim izborima zbog financijskih prepreka. Do sada je samo jedan predstavnik stranke izabran na lokalnoj razini.

Politički manifest "Duge", napisan 1997. godine, izražava želju stranke za zajedničkim djelovanjem sa svim demokratskim i antinacionalističkim snagama u Grčkoj u težnji ka miru i europskoj integraciji kako bi se time osigurala važnost manjine.

**Виножито (Vinožito) ПОЛИТИЧКА
ПАРТИЈА НА МАКЕДОНСКОТО
МАЛЦИНСТВО ВО ГРЦИЈА
„Duga“ - Politička stranka makedon-
ske manjine u Grčkoj**

Zdravo – **здрaво / Zdravo**
Dobro došli – **Добредoјдовте /
Dobredojdovte**
Kako si? – **Кaкo си / Kаko si**
Dobro, hvala. – **дoбрo,
блaгoдaрaм / Dobro, blagodaram**
Moje ime je... – **Moетo имe e /
Moeto ime e**

Stefaunou Dragoumi 11
GR-53100 Lerin-Florina
Grčka / Greece

www.florina.org
vinozito@otenet.gr

Telefon: +30 2385046548
Facebook: [EFA Rainbow/ECA Виножито/](#)
[ΕΕΣ Ουράνιο Τόξο](#)

Poljaci u Češkoj

Za razliku od ostalih manjina, poljska manjina u Češkoj živi koncentrirano na jednom geografskom području, u regiji Tešin ili Tešinskoj Šleskoj (Těšínské Slezsko). Razlog leži u tomu što je taj kraj između 1938. i 1945. godine pripadao Poljskoj.

Taj je kraj poznat i kao područje Olza, po istoimenoj rijeci Olzi, koja dijelom označava granicu između Poljske i Češke. Prema popisu stanovništva iz 2001. godine, u Češkoj živi 51.000 Poljaka, što predstavlja 0,5 posto ukupnog stanovništva.

Blizina matične zemlje, kao i pogodna situacija za medije i obrazovanje na poljskom jeziku znatno olakšavaju održavanje i podupiranje jezika i kulture ove manjine. Uza to, 1998. godine je spomenuti dio poljsko-češkog pograničnog područja proglašen dijelom Euroregije. Euroregija obuhvaća 12 općina na poljskoj te 16 općina na češkoj strani, a također promiče transnacionalnu razmjenu. Stoga je obuka poljskih nastavnika, kao i ponuda poljskog obrazovnog sustava u ovom području vrlo dobra jer Poljaci djelomično čine čak 8 posto sveukupnog stanovništva (u kotaru Frýdek- Místek).

Postoji poljski Kulturni i obrazovni savez sa 16.000 članova i 80 lokalnih društava, Klub Polski te Savez poljskih učitelja.

Godine 2007. u glavnom gradu Češke otvoren je Dom nacionalnih manjina, u kojem je uz poljsku zastupljeno ukupno jedanaest većih i manjih nacionalnih manjina.

Krovna organizacija ovih kulturnih udruga je **Kongres Poljaka u Republici Češkoj**, osnovan 1990. i član FUEN-a od 1994. godine. Kongres koordinira rad čak 30 udruga poljske manjine u Češkoj. Izdavač je novina „Głos ludu. Gazeta Polaków w Republice Czeskiej” s nakladom od 6000 primjeraka tri puta tjedno. Također je i glavni organ za političko, kulturno i medijsko zastupanje manjine. Vizijom 2035. postavio je Kongres daljnje ciljeve kulturnog razvoja u regiji Tešin. „Bibliotheca Tessinensis“ je jedan od najuspješnijih projekata u sadašnjosti, u kojem su povijesni, književni izvori i trenutna literatura o regiji javno dostupni.

Zdravo – **Cześć**
Dobro došli – **Witamy**
Kako si? – **Jak się masz?**
Dobro, hvala. – **Dobrze, dziękuję**
Poznate jezikolomke: **Chrząszcz**
(= **Kukac**)
W Szczepieszynie chrząszcz
brzmi w trzcinie
I Szczepieszyn z tego słynie.
Wół go pyta: „Panie chrząszczu,
Po cóż pan tak brzeczy w
gąszczu?

Kongres Polaków w Republice Czeskiej
Kongres Poljaka u Republici Češkoj

Komeňského 4
CZ-737 01 Czeski Cieszyn
Češka Republika / Czech Republic

www.polonica.cz
kongres@polonica.cz

Telefon: +420 558711453
Facebook: [Kongres Polaków w Republice Czeskiej](https://www.facebook.com/KongresPolakowwRepubliceCzeskiej)

Pomaci u Bugarskoj

Tamo gdje danas žive Pomaci u Bugarskoj, živjeli su nekada Tračani. Stoga je najpopularnija teorija o njihovom podrijetlu da su potomci Tračana. Drugi znanstvenici smatraju Pomake Slavenima, islamiziranim za vrijeme Osmanskog carstva. Pomaci su danas pretežno muslimanske vjeroispovijesti i govore slavenskim jezikom. Odvajanjem Bugarske od Osmanskog Carstva i osnivanjem bugarske nacionalne države 1878. godine, započinje mukotrpa povijest Pomaka. Bugarsko većinsko stanovništvo ih je ponižavalo, prisiljavalo na pokrštavanje, asimiliralo, deportiralo i raseljavalo.

Danas Pomaci žive u pet država na balkanskom poluotoku. Većina Pomaka, njih otprilike četiri milijuna, danas živi u Turskoj. U Bugarskoj su zadnji puta Pomaci bili uvršteni na popis stanovništva prije 70 godina. Od tada više ne postoji službena statistika. U Bugarskoj je, prema popisima stanovništva, broj Pomaka pao s 500.000 na 135.000 u razdoblju između 1878. i 1934. godine. Procjenjuje se da danas u Bugarskoj živi 250.000 do 300.000 Pomaka. Manjina danas nije priznata niti politički zastupana.

Zbog politike raseljavanja bugarske države u prošlom stoljeću, gotovo svi Pomaci sa sjevera zemlje raseljeni su u Tursku. Većina pripadnika te manjine živi u planinama Rodopima na jugu Bugarske. Pomaci koji su pobjegli u Tursku ponovno su osnovali svoja sela u planinama. Gotovo svi Pomaci danas žive u ruralnim sredinama u planinskim selima. Izolacija Pomaka je s jedne strane ključna za očuvanje identiteta, kulture i religije, a s druge strane koči njihov gospodarski napredak.

Pomaci govore južnoslavenskim jezikom koji je vrlo blizak bugarskom i makedonskom jeziku. U jeziku postoji i mnoštvo arapskih i perzijskih riječi koje su ušle u jezik preko staroosmanskog. Pomaci sebe nazivaju „Pomacima“ ili „Pomaško malcinstvo v Bolgarije“ - pomačka manjina u Bugarskoj.

Europski institut Pomak (EI Pomak), osnovan 2012. i član FUEN-a od 2017. godine, prvenstveno upravlja internetskim medijima. Međutim, internetsku stranicu Instituta već su nekoliko puta napali hakeri. Na internetu su aktivna i druga kulturna društva Pomaka u Europi, poput Pomačkog kulturnog centra za razmjenu, Pomačkog kulturnog centra Hamburg te Facebook stranice poput Pomačke duše, Pomačke vijesti, Pomaknews, Pomakistan ili Pomakajans. Pomaci u Bugarskoj nemaju niti jednu obrazovnu instituciju ili društvo.

EI Pomak organizirao je radne sastanke s predstavnicima Pomaka u Grčkoj i Turskoj. Glavni fokus rada je priznavanje manjine na razini bugarske države. Pomaci će biti uključeni u službenu anketu na sljedećem popisu stanovništva u Bugarskoj.

Zdravo – **Selam**
Dobro došli – **Dobre si došol.**
Kako si? – **Kak si?**
Dobro, hvala. – **Jesm hubave.**
Moje ime je... – **Mene zavot.../**
Mojeso jume e...

ЕВРОПЕЙСКИ ИНСТИТУТ -ПОМАК
Europski institut - POMAK

ul. Chavdar voyvoda 10A
4700 Smoljan
Bugarska / Bulgaria

Email: asan_m@abv.bg
Telefon: +359 89867 5532

Facebook: [ПОМАК - EUROPEAN INSTITUTE \(ЕВРОПЕЙСКИ ИНСТИТУТ - ПОМАК\)](#)

Pomaci u Grčkoj

Grčka je jedna od pet zemalja u kojima su raspoređena naselja Pomaka. Pomaci su, kao pripadnici muslimanske vjeroispovjesti podijeljeni državnim granicama, imaju poseban položaj u balkanskoj regiji koju karakteriziraju napori različitih naroda da formiraju svoje nacionalne države.

Pretpostavlja se da su Pomaci islamizirani pod osmanskom vlašću, što također dovodi do najpopularnije teorije o podrijetlu imena "Pomak" na bugarskom, koji je vrlo sličan jeziku Pomaka, znači "mučiti" ili "prisilno islamizirati". Prema drugoj teoriji, ime ove narodne skupine potječe od riječi "pomagam" "pomagati" jer su se preobratali na drugu vjeru i tako podržali muslimanske osvajače u upravljanju državom. Tijekom povijesti Pomaci su uglavnom lojalno živjeli pod vlašću drugih narodnih grupa.

Popisi stanovništva iz 1951. potvrđuju 18.700 Pomaka u Grčkoj, danas ih je oko 30.000. Međutim, pokazalo se da su popisi stanovništva problematični: ovisno o težištu ispitivanja, razlikuju se vjerske, etničke ili jezične manjine, što u slučaju Pomaka dovodi do kontroverznih rezultata.

U Grčkoj većina Pomaka živi u blizini bugarske granice u zapadnoj Trakiji, gdje mnoga sela imaju većinsko pomačko stanovništvo. Mnogi Pomaci žive u Komotiniju, Xanthiju i Didimotikonu, zajedno s Turcima i Grcima. Tijekom grčko-turske razmjene stanovništva, mnogi su od njih napustili zemlju i svoja izvorna naselja u Xánthiju i Rodópiju. Preostala su sela često zabačena i izolirana.

Ustav Helenske Republike iz 1975. godine (upotpunjen 1978.) građanima Grčke jamči zaštitu života, ljudsko dostojanstvo i slobodu. Međutim, dugo je tijekom 20. stoljeća grčka vlada, pod izgovorom da je riječ o nacionalnoj sigurnosti, pokušavala zaustaviti prekogranične kontakte Pomaka, sprječavala izdavanje građevinskih dozvola Pomacima, ali i zabranjivala pomačka imena.

Zbog nedostatka nastave na pomačkom jeziku, u Grčkoj se danas može primijetiti zbližavanje Pomaka i turske manjine jer se muslimanski vjeronauk odvija na turskom jeziku. Ne postoje televizijski ni radijski programi na pomačkom jeziku, a i tiskani mediji su također rijetkost. Centar za pomačke studije u Komotiniju izdaje novine, no pokušaj pisanja pomačkog jezika na ćirilici pritom ne nailazi na odobravanje.

Panhelensko društvo Pomaka predstavlja pomačku manjinu u Grčkoj od 2009. godine, a FUEN-u se pridružilo 2019. godine. Društvo ima sjedište u Komotiniju.

Društvo se zalaže za očuvanje pomačke kulture i jezika. Bitan dio aktivnosti je tjedno izdavanje novina Pomaka. Društvo ima oko 2.000 članova.

Zdravo – **Selam**
Dobro došli – **Dobre si došol.**
Kako si? – **Kak si?**
Dobro, hvala. – **Jesm hubave.**
Moje ime je... – **Mene zavot.../**
Mojeso jume e...

ΠΑΝΧΕΛΕΝΙΤΣΕΣΚΙ ΠΟΜΑΤΣΚΙ ΣΕΠΙΟΥΣ
Panhelensko društvo Pomaka

Platia Emporiou 45
GR-67100 Xanthi
Grčka / Greece

kepoer@yahoo.gr

Telefon: +30 697 809 1225

Rusi u Estoniji

U Estoniji još odavno žive Estonci i Rusi (Slaveni). Ime Rusa na estonskom jeziku „venelased“ ukazuje na podrijetlo iz plemena Venda, predaka Slavena. U Talinu, tadašnjem Kolyvanu, još od srednjeg vijeka postoje ruska naselja. Grad Tartu (tadašnji Jurjev) osnovao je 1030. ruski knez Jaroslav Mudri. U Talinu postoje mnoge ruske znamenitosti: dvorac Katharinental u čast carice Katarine I. kao i pripadajući park ili ortodoksna katedrala Aleksandra Nevskog.

Vrhunci migracije Rusa u Estoniju bili su u 17. i 18. stoljeću, kada su mnogi ruski starovjernici emigrirali u regiju Pritchudye (današnji gradovi Kallaste i Mustvee) na obali rijeke Peipus, kao i nakon revolucije 1917. godine. Također je za vrijeme Carske vladavine (1710. – 1917.) i kasnije u sovjetsko doba (1940. – 1991.) bilo migracijskih kretanja.

U Estoniji 25% stanovništva (ukupno 330.000 ljudi) pripada ruskoj manjini. Međutim su kao dio manjine priznati samo oni koji imaju estonsko državljanstvo. Prema podacima Vijeća Europe u Estoniji živi 85.000 ljudi bez ikakvog državljanstva, što odgovara 6% stanovništva.

Nakon raspada Sovjetskog Saveza, ruskoj manjini u Estoniji oduzeta su politička, jezična, vjerska i kulturna građanska prava. Oni koji su se pobunili protiv ove politike bili su žrtve progona i ugnjetavanja.

Pri provođenju političkih prava i interesa ruska manjina često stoji pred izazovima. Primjerice, samo tri posto „Ne-Estonaca“ radi u vladinim uredima. U parlamentu Ruse na osnovu državljanstva predstavljaju pojedinačni članovi estonskih stranaka, što znači da politički interesi ruskog stanovništva nisu izravno zastupljeni u parlamentu.

Estonija je 1998. godine ratificirala Okvirnu konvenciju Vijeća Europe za zaštitu nacionalnih manjina, no nije potpisala Europsku povelju o regionalnim ili manjinskim jezicima.

Prema najnovijem izvješću Okvirne konvencije Vijeća Europe za zaštitu nacionalnih manjina, masovni mediji su i nadalje duboko podijeljeni u pogledu jezika, a različite nacionalne manjine konzumiraju različite medije (iz zemlje i inozemstva). Nedostaje dovoljno javno-pravno produciranih programskih ponuda na ruskom jeziku. Teži se boljoj suradnji s predstavnicima ruske manjine u pitanjima koja se odnose na promicanje ruskog jezika u radijskim i televizijskim programima na lokalnoj i nacionalnoj razini.

Ruska manjina povremeno organizira izložbe, slavlja i balove. Slavenski festival vijenaca, koji također slave Ukrajinci i Bjelorusi, posebno je poznat i na njemu prikazuju svoje plesne i pjevačke tradicije. Svake se godine održava opće, međunarodno natjecanje u znanju iz ruskog jezika. Manjina se služi ruskim jezikom i nema lokalnih dijalekata. Ruska nacionalna manjina u Estoniji naziva se Русское национальное меньшинство Эстонии (Russkoye natsionalnoe menshinstvo Estonii).

Aktivnosti organizacije **Ruska škola Estonije**, osnovane 2010. godine i članice FUEN-a od 2017. godine, usmjerene su na zaštitu prava djece ruske manjine na obrazovanje na njihovom materinskom jeziku. Organizacija održava znanstvene konferencije i okrugle stolove. Fokusirani su na pružanje potpore roditeljima u odnosu na poštivanje prava njihove djece na nastavu na ruskom jeziku. Primjerice, 2019. godine odlučeno je zatvaranje jedine ruske škole u gradu Keila. Organizacija je pokrenula sudski spor vezan za pitanje zatvaranja škole.

Savez ruskih prosvjetnih i dobrotvornih društava u Estoniji osnovan je 24. veljače 1923. Savez je član FUEN-a od 2001. godine.

Некоммерческое объединение “Русская школа Эстонии”
Ruska škola Estonije
Tuukri 19
EE- 10152 Tallinn
Estonija / Estonia

www.venekool.eu
pravlenie@venekool.eu

Telefon: +372 58 011 645
Facebook: [Russkaa Skola Estonii](https://www.facebook.com/RusskaaSkolaEstonii)

Союз Славянских просветительных и благотворительных обществ
Savez prosvjetnih i dobrotvornih društava u Estoniji

Mere pst 5
EE-10111 Tallinn
Estonija / Estonia

<http://vk.com/veneliit>
igor@lindakivi.ee

Telefon: +372 6418441

Zdravo – Привет
Dobro došli – Добро пожаловать
Kako si? – Как дела?
Dobro, hvala. – Хорошо, спасибо
Moje ime je... – Меня зовут ...
Smiješna riječ: шиншилла (chin-chilla) / šinšilla

Karpato-Rusini u Ukrajini

Karpato-Rusini, ili samo Rusini su istočnoslavenski narod koji se služi rusinskim jezikom. Potječu od istočnoslavenskog stanovništva, koje je još od ranog srednjeg vijeka živjelo na sjevernom području istočnih Karpat. Njihova domovina, Karpatska Ukrajina (Transcarpathia), je povijesna pogranična regija koja obuhvaća jugozapadne dijelove današnje Ukrajine, sjeveroistočne predjele Slovačke i jugoistočne dijelove Poljske (Lemci u Poljskoj dijelom se ubrajaju među Rusine). Od otprilike dva milijuna ljudi rusinskog podrijetla u svijetu, približno 10.000 živi u Ukrajini. Budući da ih mnogi organi odgovorni za popise stanovništva smatraju podgrupom ukrajinskog naroda, ovaj službeni broj može se uvelike razlikovati od stvarnog broja.

Iako su Karpato-Rusini uvijek bili pod vladavinom većih susjednih sila, u 19. stoljeću stvara se rusinski nacionalni pokret, koji je istaknuo posebni identitet manjine i njihov književni jezik. Prvo političko zastupništvo osnovano je tijekom revolucija 1848./49. godine.

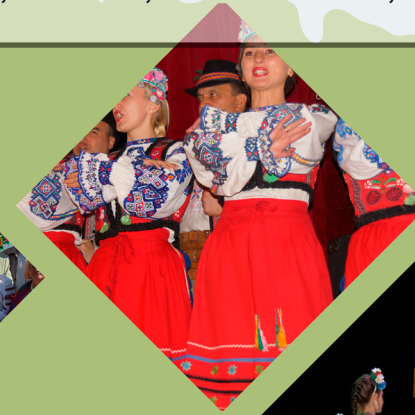
Raspadom Austro-Ugarske monarhije 1918., različiti dijelovi rusinskog naroda suočili su se s različitim političkim izazovima. Nakon Prvog svjetskog rata Karpato-Rusini privremeno su formirali dvije odvojene države. Dvadesetih i tridesetih godina 20. stoljeća došlo je do konflikta između Karpato-Rusina okrenutih prema Rusiji i onih okrenutih prema Ukrajini. Nakon Drugog svjetskog rata proglašeni su jednim dijelom Ukrajine. Početak sovjetske vlasti označava povijesni neuspjeh za manjinu jer im nije dodijeljen službeni status manjine i nije im dodijeljen do danas. U drugim su zemljama Rusini priznati i zaštićeni kao manjina.

Kao rezultat jake podijeljenosti manjine, dijalekti rusinskog jezika se toliko razlikuju, da su ponekad shvaćeni kao zasebni jezici.

Karpato-rusinsko društvo u zakarpatskoj regiji Ukrajine zastupa interese Rusina u FUEN-u od 1999. godine. U Ukrajini se društvo zalaže za priznavanje i ravnopravnost Rusina, posebno u pogledu na obrazovnu i razvojnu situaciju.

U tri općine u zakarpatskoj regiji društvo održava sastanke u „domovima kulture“ gradske uprave.

Društvo sudjeluje u javnom životu kroz kulturne događaje kao što su manjinski festival, natjecanja u znanosti i književnosti i televizijski kanal. Časopis, čije se izlaženje baziralo na donacijama, nedavno je morao biti ukinut.

Zdravo – (Dobryj dyn', daj Bozhe).
Добрий динь, дай Боже
Dobro došli – (Krasno pryhla-shayeme). Красно пригласаєме
Kako si? – (Yak sya mayesh?). Як ся маєш?
Dobro, hvala. – (Dyakuvu, dubri). Дякуву, дубрі
Moje ime je... - (Ya sya klychy...). Я ся кличу...
Smiješna ili komplicirana riječ: “pachmahy” (kao hlače), “fusyk-li” (čarape) “potya” (ptica)

**Общество карпатських Русинів
Karpato-rusinsko društvo u Ukrajini**

per. Universitetsky 6/20
UA-88 000 Uzhgorod
Ukrajina / Ukraine

yevhenzhupan@gmail.com

Telefon: +380 312642984

Srbi u Hrvatskoj

Srbi su se naselili u današnjoj Hrvatskoj između početka 16. i kraja 17. stoljeća, ali treba imati na umu da su migracije u to vrijeme bila sveprisutna pojava.

Srbi, uglavnom poljoprivrednici i vojnici, živjeli su u velikom broju duž cijelog pograničnog područja s Bosnom. Prva migracijska kretanja vodila su u sela u gorju Žumberak.

Kao socijalna institucija i zemljopisna referentna točka, Vojna krajina je 350 godina igrala odlučujuću ulogu kao golemi vojni bastion u ratovima srednje Europe protiv Turske. Ta je uloga značajno razdvojila njezino stanovništvo od procesa društvene modernizacije, koji su se time protegnuli u 20. stoljeće. Osim toga, područje je bilo poljoprivredno prenapučeno zbog skromnih resursa.

Srbi i Hrvati koji su živjeli na istom području i pod stranom vlašću, nisu imali puno mogućnosti za velike sukobe, osim vjerske udaljenosti između njih. Sukobi su se počeli javljati u drugoj polovici 19. stoljeća kada nacionalne ideologije počinju dobivati na značaju.

Danas u Hrvatskoj ima između 150.000 i 200.000 Srba, no njihov se broj kontinuirano smanjuje zbog pritiska na etnički identitet, posebice među mladim ljudima u urbanom području.

Prema važećem političkom zakonodavstvu Republike Hrvatske i Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, Srbi su zastupljeni na svim razinama vlasti. Najveći izazov s kojim se kao manjina, zapravo bespomoćno suočavaju, jest pitanje demografije.

Srbi u Hrvatskoj imaju nekoliko tradicionalnih tiskanih medija: Novosti (tjednik), Bijela pčela (dječja mjesečna publikacija), Prosvjeta (glasnik vodeće nacionalne kulturne institucije) i Izvor (mjesečnik koji izlazi u Vukovaru). Također imaju svoje radio stanice i početke televizijskih programa u dijelu svog stambenog područja u istočnoj Slavoniji. Središnja kulturna institucija srpske manjine u Hrvatskoj je Srpsko kulturno društvo „Prosvjeta“, koje je prvi put osnovano u Glini tijekom Drugog svjetskog rata. U Republici Hrvatskoj srpska je manjina u nastavnom programu zastupljena samo na razini osnovnog obrazovanja, a još uvijek joj nedostaje kvaliteta i kvantiteta.

Srpska manjina u Hrvatskoj naslijedila je tradiciju i vjerovanja Srpske pravoslavne crkve i slavi svoje vjerske praznike. Snažno podržava i tradiciju antifašizma u Hrvatskoj iz Drugog svjetskog rata i prisjeća se značajnih događaja i ličnosti povezanih s njim. Srbi govore srpskim jezikom Krajine, slavonskim dijalektom, i nazivaju se Srbi u Hrvatskoj.

Srpsko narodno vijeće (SNV), nacionalna koordinacija vijeća srpske nacionalne manjine, demokratski je izabrano političko, savjetodavno i koordinacijsko tijelo koje djeluje kao samouprava Srba u Republici Hrvatskoj u pitanjima njihovog naroda, građana i nacionalnih prava, kao i u pitanjima njihovog identiteta, udjela i integracije u hrvatsko društvo.

SNV je krovna organizacija Srba u Hrvatskoj, mreža koja se sastoji od 144 općinska vijeća. Organizacija je uključena u političko djelovanje, kao i u razvoj i očuvanje svoje kulture i jezika. Pokušava utjecati na obrazovnu i socijalnu politiku, razvoj ruralnih područja i pravedan regionalni razvoj u Hrvatskoj.

Kalendar priredbi SNV-a uključuje nekoliko desetaka kulturnih, znanstvenih, političkih i drugih vrsta događaja, poput komemoracija, ali najzapaženiji je božićni domjenak, kojem prisustvuje cijela politička elita Hrvatske i srpski predstavnici iz regije.

Komemoracije za srpske žrtve Drugog svjetskog rata i za žrtve rata 1991. - 1995. od posebne su važnosti.

Zdravo – **Zdravo**
Dobro došli – **Dobro došli**
Kako si? – **Kako si?**
Dobro, hvala. – **Dobro, hvala.**
Moje ime je... – **Moje ime je...**
Posebno smiješna riječ:
Džabalebaroš (koji gubi vrijeme i ništa ne radi)

Srpsko narodno vijeće

Gajeva 7
HR-10 000 Zagreb
Hrvatska / Croatia

www.snv.hr
ured@snv.hr

Telefon: +385 14811198
Facebook: [Srpsko narodno vijeće](https://www.facebook.com/Srpsko.narodno.vijece)

Slovaci i Česi u Rumunjskoj

Prvi Slovaci došli su u Rumunjsku iz središnje Slovačke i gradova poput Sarvaša, Bekes Csabe i Tothkomlosa u blizini Nădlaca - to se dogodilo početkom 19. stoljeća. Njihovi potomci danas žive u Aradskoj i Temiškoj županiji.

Danas Slovaci koji su se uglavnom doselili iz istočnih dijelova Slovačke žive u županiji Bihor u Transilvaniji. Ovdje se, međutim, ne može govoriti o imigraciji u konvencionalnom smislu jer su do 1918. i današnja Slovačka i Transilvanija u Rumunjskoj pripadale Austro-Ugarskoj. Tek su nastajanjem modernih državnih granica Slovaci u Rumunjskoj postali nacionalna manjina.

Odnosi s drugim narodnostima u ovoj regiji uvijek su bili dobri. Danas u Rumunjskoj živi oko 17.000 Slovaka i 2.500 Čeha. Većina Čeha živi u Caraș-Severinu i Mehedințu.

Povijesno i kulturno središte je za Slovake u gradu Nădlac, a za Čeha u Moldaviji Nouă.

Obje nacionalne manjine su priznate i zastupljene u lokalnim i središnjim tijelima. Imaju pravnu zaštitu i ti se zakoni poštuju. Primjerice, dvije škole sa slovačkim kao nastavnim jezikom također financijski podržava država. Nadalje je jedan od glavnih izazova očuvanje aktivne upotrebe slovačkog i češkog jezika i održavanje etničkog identiteta manjine.

Demokratski savez Slovaka i Čeha u Rumunjskoj (UDSCR), osnovan 1990., a članica FUEN-a od 2019., izdaje novine pod nazivom Naše Snahy. Također upravlja obrazovnim institucijama, od vrtića pa sve do srednjih škola u kojima se uči slovački, dok se češki jezik nudi kao izborni predmet u javnim školama u Caraș-Severinu i Mehedințu.

Tijekom godine na programu je oko 100 kulturnih događaja, uključujući razne festivale: Prehľadka slovenských ľudových piesni CEZ NADLAK JE..., Mládežnícky folklórny festival, Festival českej menšiny v Rumunsku kao i Medzinárodná vedecká konferencia Rok 1918 a dolnozemsí Slováci. Obrazovni i znanstveni rad također je dio redovne djelatnosti UDSCR-a. Jačanje i izgradnja identiteta trenutno su prioritet u aktivnostima.

Obje su nacionalne manjine zadržale jezike svojih matičnih zemalja u dijalektima regija svojega podrijetla. Na tim se jezicima nazivaju Slováci i Češi ili Slovenská menšina i Česká menšina.

Demokratský zväz Slovákov a Čechov v Rumunsku
Demokratski savez Slovaka i Čeha u Rumunjskoj

Zdravo – **Dobrý deň**
Dobro došli – **Vitajte**
Kako si? – **Ako sa máte?**
Dobro, hvala. – **Dobre, ďakujem**
Moje ime je... – **Volám sa...**
Teška ili smiješna riječ:
Kotrmelec

Independentei street, No 36
RO-315500 Nădlac
Rumunjska / Romania

www.udscr.com.ro
office@dzscr.ro

Telefon: +40-257-473003
Facebook: [Udscr Nădlac Dzsčr Nadlak](https://www.facebook.com/UdscrNadlacDzschrNadlak)

Slovaci u Češkoj

Slovaci u Češkoj su 1. siječnja 1993. - mirnom podjelom Čehoslovačke - gotovo preko noći postali nacionalna manjina. Nakon proglašenja neovisnosti od Sovjetskog saveza, Slovaci i Česi su najprije osnovali zajedničku državu, zbog toga što su obje nacije sumnjale u postojanost vlastitih država. Veći dio slovačkih građana živi u Pragu, Brnu, Olomoucu, Karvini, Táboru, Kladnu i Zapadnoj Češkoj.

Slovačka manjina broji oko 184.000 pripadnika, od kojih oko 100.000 ima slovačku putovnicu. Zakon o državljanstvu iz 1999. omogućava pripadnicima slovačke manjine dvojno državljanstvo. Sveukupno, manjina čini 1,8% ukupnog stanovništva.

Zbog duge povijesti koju dijele, gotovo da nema napetosti između Čeha i slovačke manjine, a pitanje manjina u Češkoj Republici nije dovoljno regulirano. Međutim, to je također posljedica snažne asimilacije Slovaka u Češkoj i, s druge strane, umjerene politike češke vlade.

Od samih početaka postojao je na češkoj radio-televiziji slovački televizijski program pod nazivom Stretnutie, a Društvo Slovaka izdaje časopis Korene. Ipak je slovački jezik u slabljenju u javnom prostoru i medijima pa su stoga osnovana mnoga slovačka kulturna društva s ciljem očuvanja jezika i kulturnog identiteta, poput folklorne udruge „Šarvanci“. Iako u češkim školama više ne postoji nastava na slovačkom jeziku, mnogi državni službenici i dalje govore slovački, što manjini olakšava upravne i administrativne postupke.

Društvo Slovaka u Republici Češkoj osnovano je 1992. godine, a FUEN-u se pridružilo 1999. godine. S ciljem zadovoljavanja kulturnih i socijalnih potreba slovačke manjine te jačanja i razvoja nacionalne svijesti, udruga provodi brojne aktivnosti.

Dio rada društva je i održavanje dobrih odnosa većinskog stanovništva i manjine, podupiranjem uzajamnosti između Slovaka i Čeha, sudjelovanjem u javnom životu Češke i međusobnom suradnjom i podrškom.

Unutar Društva postoji analitička skupina sastavljena od intelektualaca i znanstvenika, Slovaka i Čeha, koji objavljuju znanstvene publikacije u nizu „Dobre riječi Slovaka i Čeha“.

Zdravo – **Dobrý deň**
Dobro došli – **Vitajte**
Kako si? – **Ako sa máte?**
Dobro, hvala. – **Dobre, ďakujem.**
Moje ime je... – **Volám sa...**
Komplicirana poslovice: **A tie vrabce z toho trňa štrnk brnk do trňa.**

**Obec Slovákov v Českej republike
Društvo Slovaka u Republici Češkoj**

Vocelova 602/3
120 00 Praha 2
Češka Republika / Czech Republic

[http://www.slovaci.cz/
dan.nem@centrum.cz](http://www.slovaci.cz/dan.nem@centrum.cz)

Telefon: +420 235 514 542

Slovaci u Mađarskoj

Slovaci su iz prenaseljenih područja Gornje Mađarske u Austro-Ugarskom Carstvu došli u današnju Mađarsku, koja je bila uništena i depopulirana pod turskom vlašću u 17. stoljeću. Tamo su osnovali stotine gradova i sela. Nakon Drugog svjetskog rata došlo je do razmjene stanovništva između Čehoslovačke i Mađarske, tijekom koje je 73.000 etničkih Slovaka napustilo Mađarsku. Današnja naselja Slovaka u Mađarskoj čine geografske i jezične otoke. Uglavnom se nalaze u blizini Békéscsabe i Szarvasanda Tótkomlósa, u regiji Južne Nizine. Slovaci također žive u Središnjoj Mađarskoj, na primjer u Pilisu, Bakonyu i Nógrádu, te na sjeveroistoku u planinama Mátra, Bükk i Zemplén. I u Budimpešti živi nešto Slovaka. Popis stanovništva 2011. godine pobrojao je 17.692 Slovaka.

Druga polovica 20. stoljeća donijela je promjenjiv razvitak za manjinu. Godine 1961. ukinuta je nastava na slovačkom jeziku. Pogoršanjem obrazovne situacije paralelno opada aktivna upotreba jezika u obiteljima.

Zakonom o zaštiti nacionalnih i etničkih manjina (Nemzeti és etnikai kisebbség jogairól) iz 1993. započelo je novo poglavlje u životu manjina u Mađarskoj. Stvoren je sustav za samoupravu manjina na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini. Djelovanje manjina sada je financijski osigurano. Međutim, problematičan je sve veći gubitak materinskog jezika Slovaka u Mađarskoj, što je povezano i s nedostatkom učitelja za slovački jezik.

Slovačku dijasporu u Mađarskoj obilježava njena unutarnja raznolikost: govore se sva tri dijalekta materinskog jezika (zapadni, istočni i središnji slovački). Slovaci žive u 11 od 19 županija u Mađarskoj, točnije u preko stotinu općina.

Slovačka je manjina, s tjednikom *Ludové Noviny* koji izlazi od 1957. i pripadajućim internetskim portalom www.luno.huis, izdavača „SlovakUm“, zastupljena u tiskanim medijima. Mađarski radio emitira dnevne emisije na slovačkom. Magazin *Domovina* emitira se jednom tjedno na mađarskoj televiziji.

Nacionalna manjinska samouprava vodi slovačko kazalište *Vertigo*, kulturnu instituciju, slovački dokumentacijski centar, pet dvojezičnih osnovnih i dvije srednje škole te jedan metodički centar. Manjina u Mađarskoj obilježava 5. srpnja slovački državni praznik.

Nacionalna manjinska samouprava Slovaka u Mađarskoj (CSSM)

započela je s radom oko 2000. godine i članica je FUEN-a od 2004. godine. CSSM je postupno preuzeo upravljanje spomenutim institucijama i medijima, dijelom i od prethodne udruge, Saveza Slovaka u Mađarskoj. Nakon toga osnovana je neprofitna organizacija „*Legatum*“ koja pruža tehničku i financijsku potporu institucijama slovačke manjine. Zaklada za etničke Slovake u Mađarskoj dodjeljuje stipendije kako bi učenicima omogućili daljnje obrazovanje.

Zdravo – Ahoj.
Dobro došli – Vítaj!
Kako si? – Ako sa máš?
Dobro, hvala. – Dobre, ďakujem
Moje ime je... – Volám sa...
Smiješna ili komplicirana riječ:
zmrzlina (sladoled)

Celoštátna slovenská samospráva v Mađarsku
Nacionalna manjinska samouprava Slovaka u Mađarskoj

1114 Budapest, Fadrusz u. 11/A
Mađarska / Hungary

www.slovaci.hu/index.php/sk/oszo@slovaci.hu

Telefon: +36 1 466 9463
Facebook: [CSSM - OSZÖ](https://www.facebook.com/CSSM-OSZO)

Slovinci u Italiji

Oko 80.000 Slovenaca živi u regiji Furlanija-Juljska krajina, uglavnom u pograničnoj regiji duž talijansko-slovenske granice, koja se prostire na 32 općine, uključujući Trst, Goricu i Cividale. Predstavnici slovenske manjine sjede u općinskim vijećima Trsta i Gorice. Slovenska manjina živi na području Krasa, vapnenačke visoravni koja se nalazi u Italiji i južnoj Sloveniji i čiji geološki sastav karakteriziraju naslage vapnenca iz razdoblja Krede. Područje naseljenja proteže se duž obale Tršćanskog zaljeva, preko ušća Vipave u "smaragdu" Soču, te dolina Nadiže (Iudrio), Ter (Torre) i Rezije u podnožju planine Kanin i Kanalske doline (Valcanale) u blizini mjesta hodočašća Svete Višarje (Monte Lussari).

Slovenska manjina ima predstavnike na općinskoj razini i u regionalnom vijeću narodnog zbora u Furlaniji-Juljskoj krajini. U talijanskom senatu je i predstavnica slovenske manjine. Odnosi s talijanskom državom bili su složeni, posebice kada je u Italiji prevladao fašizam nakon Prvog svjetskog rata. Slovincima u Italiji određena prava osigurana su "Zakonom o Slovincima" (Zakon br. 38) iz 2001. godine.

Trenutni su izazovi priznanje i uporaba slovenskoga jezika u javnosti i administraciji, kao i imenovanje zastupnika u talijanskom parlamentu.

Slovenska manjina u Italiji ima dnevne novine Primorski dnevnik, dva tjednika Novi Glas i Novi Matajur, dvomjesečnik Dom i časopis za kulturu Mladika. Nacionalna televizija RAI emitira cjelodnevni radijski program i večernji televizijski program na slovenskom jeziku.

Slovenska manjina integrirana je u nacionalni školski sustav u kojem se dio nastave odvija i na slovenskom jeziku. Slovenske organizacije organiziraju brojne kulturne, umjetničke, sportske i vjerske svečanosti i događanja. Slovenski dan kulture, koji se svake godine održava početkom veljače, obilježava kulturni i svečani vrhunac.

Slovinci u regiji Furlanija-Juljska krajina govore slovenski, dijalekti u ruralnim područjima razlikuju se od mjesta do mjesta. Treba spomenuti kraški dijalekt, gorički dijalekt i slovenski dijalekt u Benečiji (u bivšoj pokrajini Udine). Posebno se ističe dijalekt iz doline Rezije. Slovenskim dijalektom u Kanalskoj dolini govore i neki Slovinci u Koruškoj/Koroškoj, Austrija.

Na slovenskom jeziku manjina se zove Slovenska manjšina v Furlaniji Juljski krajini ali Italiji. **Vijeće slovenskih organizacija** koordinira i zastupa svoje članove u javnoj upravi u Republici Italiji i Republici Sloveniji.

VSO se zalaže za očuvanje i širenje slovenskog jezika i nacionalne svijesti. Kao što je gore spomenuto, važno suštinsko pitanje jest imenovanje zastupnika u talijanskom parlamentu.

Savez Slovenaca u Italiji (SSK) politička je stranka Slovenaca u Italiji u regiji Furlanija-Juljska krajina. Osnovan je 1963. godine, član je FUEN-a od 1988. godine, a u Europskom parlamentu s ostalim regionalnim i manjinskim strankama tvori Europsku slobodnu alijansu (EFA). Čak i prije osnivanja SSK-a, postojale su stranke u gradovima Trstu i Gorici, od kojih su se neke tada spojile u današnju stranku.

Svet slovenskih organizacij Vijeće slovenskih organizacija

Via del Coroneo 19
I- 34133 Trieste/Trst
talija / Italy

<http://www.ssorg.eu>
dbor@ssorg.eu

Telefon: +39 39 040 3481586
Facebook: [Svet slovenskih organizacij](#)
Twitter: @SsoSvet
Instagram: All-Slovenian

Slovenska Skupnost Savez Slovenaca u Italiji

Ulica / Via G. Gallina, 5/III
IT-34122 Trst/Trieste
talija / Italy

www.slovenskaskupnost.org
info@slovenskaskupnost.org

Telefon: +39 0481537447
Facebook: [SSK Slovenska Skupnost](#)

Zdravo – **Dober dan, Pozdravljen, Živijo!**

Dobro došli – **Dobrodošel**

Kako si? – **Kako si?**

Dobro, hvala. – **Dobro, hvala.**

Moje ime je... – **Imenujem se ...**

Smiješna riječ: **šjfrca (zaimača),
kndjrga (stolac)**

Koruški Slovenci u Austriji

Skupine slavenskog govornog područja nastanjene su u južnom pograničnom području Austrije već od 6. stoljeća zbog migracija. Autohtono područje u osnovi obuhvaća Gailtal, Jauntal i Rosental (Rož, Podjuna, Zila). Na temelju razvoja nacionalnih država u 20. stoljeću došlo je do masovnih pokušaja germanizacije i značajnog pada stanovništva slovenskog govornog područja. Iako je slovenska manjina zakonski zaštićena, dugo je vladala antimanjinska atmosfera. Poboljšanje situacije primijećeno je tek u posljednja dva desetljeća.

Tijekom 20. stoljeća, prema popisima stanovništva, došlo je do drastičnog smanjenja broja stanovništva koje govori slovenskim jezikom. Posljednji popis stanovništva iz 2001. zabilježio je 13.109 Korušaca koji govore slovenskim jezikom. Međutim se ti rezultati smatraju spornima. Slovenska manjina zaštićena je i priznata prema međunarodnom, ustavnom i redovnom zakonskom pravu. Uza to manjinu politički predstavlja Savjet za narodne grupe. Ipak je najveći izazov za narodnu manjinu upravo provedba ovih zakonski utvrđenih prava i očuvanje manjinskog jezika.

Slovenski jezik u Koruškoj je jako raznolik. Lingvistički se razlikuju standardni slovenski jezik i lokalni dijalekti, od kojih se pak neki i međusobno jako razlikuju. U istraživanju je djelomično utvrđen i nadregionalni koruško-slovenski razgovorni jezik. Četiri glavne dijalektalne skupine prema zemljopisnim prilikama u Koruškoj su podjunski, rožanski, obirski i ziljski dijalekt. Slovenska manjina se na svom materinskom jeziku naziva: Slovenska manjšina na avstrijskem Koroškem.

Koruški Slovenci imaju dvije kulturne krovne organizacije, Kršćanski kulturni savez i Slovenski kulturni savez. Slovensko ili dvojezično kulturno društvo djeluje gotovo u svakom mjestu na području gdje obitavaju koruški Slovenci, kao i u glavnom gradu pokrajine Klagenfurtu, Beču i Grazu. Na tom području postoji dvojezični školski sustav za osnovne škole i nižu srednju razinu, zatim slovenska gimnazija, kao i dvojezična trgovačka akademija te srednja strukovna škola u Svetom Petru.

Narodna manjina ima polusatni program na manjinskom jeziku na javnoj radio-televiziji, kao i cjelodnevni radijski program na frekvenciji privatne kuće. U tu svrhu ORF ima vlastiti slovenski urednički tim. Na polju tiskanih medija postoje dvoje tjedne novine, crkvene novine "Nedelja" i "Novice". Potonje objavljuju dvije reprezentativne organizacije koruških Slovenaca.

Zajednica koruških Slovenaca i Slovenki (SKS) je nestranačka predstavnička organizacija čija je glavna briga zastupanje interesa pripadnika slovenske narodne manjine u Koruškoj. Zajednica podržava i promovira projekte koji promiču održavanje jezika, obrazovanje, ekonomsko jačanje te društvenu odgovornost i toleranciju. SKS organizira jezične tečajeve s oglednim i osnovnim tečajevima slovenskog jezika i vodi uspješni projekt „Kumstvo za višejezičnost“. Uz godišnju dodjelu nagrade Julius Kugy, SKS izdaje dvojezične novine za članove „Skupnost“, koje svakog tromjesečja čita 3.600 domaćinstava.

Narodno vijeće koruških Slovenaca (NSKS) je organizacija povezana s kršćanskim svjetonazorom. Na temelju austrijskog Ustava nastoji ojačati identitet koruških Slovenaca i pridonijeti plodnom suživotu narodne manjine s većinskim narodom u Koruškoj. Svake godine zajedno s Kršćanskim kulturnim savezom dodjeljuje Tischlerovu i Einspielerovu nagradu osobama za posebne zasluge za slovensku manjinu u Koruškoj. Ostala događanja su godišnji školski projekt Slomejci, školska priredba Žogarija i EUROPEADA.

Trenutni izazovi s kojima se suočavaju su sustavno rješenje financiranja tiskanih medija narodnih manjina, povećanje financiranja narodnih manjina, dvojezični obrazovni sustav od jaslica do mature te proširenje dvojezičnog pravosuđa.

Skupnost Koruških Slovencev in Slovenk Zajednica koruških Slovenaca i Slovenki

Neuer Platz 10
A-9020 Klagenfurt/Celovec
Austrija / Austria

www.skupnost.at
office@skupnost.at

Telefon: +43 463 59 16 59
Facebook: [SKUPNOST](https://www.facebook.com/SKUPNOST)

Narodni Svet Koroških Slovencev Narodno vijeće koruških Slovenaca

Viktringer Ring 26
A-9020 Klagenfurt/Celovec
Austrija / Austria

www.nskvs.at
office@nskvs.at

Telefon: +43 4 63512528
Facebook: [NARODNISVET](https://www.facebook.com/NARODNISVET)

Zdravo – **Dober dan**
Dobro došli – **Pozdravljeni**
Kako si? – **Kako Vam gre?**
Dobro, hvala. – **Hvala, dobro.**
Moje ime je... – **Moje ime je...**
Smiješna brzalica: **če bi bk bka
bek ubil bi bk bek bil**

Lužički Srbi u Njemačkoj

Lužički Srbi pripadaju skupini zapadnih Slavena i naselili su se prije otprilike 1.400 godina na svoje područje. Službeno priznato, takozvano "autohtono područje" definirano je pokrajinskim zakonima i propisima pokrajina Saske i Brandenbura.

Lužički Srbi žive na istoku Savezne Republike Njemačke u trokutu između Berlina, Görlitza i Dresdena. Kulturne i administrativne "prijestolnice" su Chóšebuz (Cottbus) u Donjoj Lužici i Budišin (Bautzen) u Gornjoj Lužici, pri čemu se jezik u svakodnevnom životu uglavnom čuje u takozvanoj "jezgri naseljenja" između Kamjenca (Kamenz), Wojerecy (Hoyerswerd) i Budišina (Bautzen). U središnjoj Lužici je Slepó (Schleife) jezično i kulturno središte.

Lužički Srbi bili su od 10. stoljeća do nedavne prošlosti podložni germanizaciji te nikada nisu mogli osnovati vlastitu državu.

Prema službenim informacijama ima oko 60.000 Lužičkih Srba. Njima pripadaju Gornjolužički Srbi u Gornjoj Lužici u Saskoj i Donjolužički Srbi/Vendi u Donjoj Lužici u Brandenburg, koji se jezično i kulturološki razlikuju. Lužičkosrpski narod je u Njemačkoj priznat kao nacionalna manjina. Osim jezika imaju i službeno priznatu zastavu i himnu. U pravilu su Lužički Srbi njemački državljani. Jezik i kultura Lužičkih Srba zaštićeni su dotičnim pokrajinskim ustavima.

Izlaze gornjolužičkosrpske dnevne novine Serbske Nowiny, donjolužičkosrpski tjednik Nowy Casnik, lužičkosrpski kulturni mjesečnik Rozhlad, dječji časopis Płomjo, katolički časopis Katolski Posoł i protestantske crkvene novine Pomhaj Bóh. Nadalje postoji lužičkosrpska radio-televizija pri MDR-u i RBB-u. Uz to produciraju obje i mjesečni televizijski magazin. Postoji niz kulturnih organizacija i institucija: Zaklada za Lužičkosrpski narod, Jezični centar Witaj, Njemačko-lužičkosrpsko narodno kazalište, Lužičkosrpski nacionalni ansambl, Naklada Domowina, Lužičkosrpski institut, Lužičkosrpski muzej u Chóšebuzu i Budišinu te druge.

Tijekom godine Lužički Srbi slave 30-ak festivala i običaja, iako svakako postoje i regionalne razlike. Kao posebno dojmivi izdvajaju se običaj ptičje svadbe u siječnju i lužičko-vendski karneval "Zapust". Postoje dva književna pravca (standardne inačice) lužičkosrpskoga jezika, gornjolužičkosrpski (hornjoserbščina) i donjolužičkosrpski (dólnoserbščina), no uz njih se obično razlikuju i skupine graničnih dijalekata koji se nalaze među njima. Donjolužičkosrpskom jeziku prijeti izumiranje. Dok je gornjolužičkosrpski (Serbja) bliži češkom i slovačkom, donjolužičkosrpski (Serby) je sličniji poljskom.

„Domowina“ - Savez Lužičkih Srba, osnovan 1912. godine i član FUEN-a od 1990. godine, je vrlo raznolik i broji oko 180 članskih društava u 18 regionalnih i strukovnih saveza. Stoga su i aktivnosti vrlo raznolike i obuhvaćaju spektar od konkretnih kulturnih prezentacija do političkog rada.

Akutne teme najviše se odnose na pitanja podmlatka, poput prenošenja jezika na sljedeću generaciju, nedostatka učitelja koji govore lužičkosrpskim jezikom i nastavka postojećih aktivnosti, kao i suočavanja s novim izazovima, poput strukturnih promjena nastalih eksploatacijom površinskih naslaga mrkog ugljena ili digitalizacijom.

Domowina – Zwjazk Łužiskich Serbow z. t. „Domowina“ - Savez Lužičkih Srba

Zdravo – **Halo**
Dobro došli – **Witaj**
Kako si? – **Kak so tebi wjedže?**
Dobro, hvala. – **Derje, džakuju.**
Moje ime je... – **Moje mjeno je**
Komplicirana ili smiješna riječ:
Wjewjerčka (vjeverica)

Postplatz 2
02625 Bautzen
Njemačka / Germany

www.domowina.de
sekretariat@domowina.de

Telefon: +49 3591 550102
Facebook: [Domowina](https://www.facebook.com/Domowina)

Česi u Hrvatskoj

Česi su se počeli doseljavati u Hrvatsku u 18. stoljeću, za vrijeme Austro-Ugarske Monarhije. Ivanovo Selo je najstarije češko selo u Hrvatskoj, osnovano 1826. godine. Godine 1930. u Hrvatskoj je živjelo oko 40.000 Čeha, no broj je počeo opadati sa sve jačom asimilacijom Čeha. Prema podacima iz 2011. godine u Hrvatskoj živi 9.641 Čeha, od toga oko 65 posto živi u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, većina u gradu Daruvaru. Ovdje se nalazi središte društvenih i kulturnih aktivnosti češke manjine. Ovdje je sjedište Saveza Čeha u Hrvatskoj i drugih čeških institucija. U selu Končanica Česi čine relativnu većinu stanovništva. Važno i vrijedno izletničko odredište na području naseljenja češke manjine jest etnografska zbirka češke nacionalne manjine u Ivanovom Selu.

Česi u Hrvatskoj (Češi v Chorvatsku) ili češka manjina u Hrvatskoj (Česká menšina v Chorvatsku) govori češkim jezikom (Český jazyk). Danas su jedna od najbolje organiziranih čeških manjina na svijetu. Savez Čeha organizira stotine kulturnih, obrazovnih i strukovnih događanja.

Bilateralni odnosi između manjine i većine na visokoj su razini, od početaka do danas. Češku manjinu, zajedno sa slovačkom, u Hrvatskom saboru predstavlja zajednički zastupnik. Češka manjina ima političke predstavnike na regionalnoj i lokalnoj razini. Prava manjina sadržana su u Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina (2001.). Pripadnici manjina imaju pravo izraziti svoju nacionalnost, koristiti se svojim jezikom i imati kulturnu autonomiju. Imaju pravo birati svoje političke predstavnike. Danas najveći problem predstavlja asimilacija i emigracija mladih, kvalificiranih stručnjaka.

Novinsko izdavačka ustanova Jednota izdaje tjednik Jednota, dječje časopise, udžbenike za češki jezik, povijesna i književna djela manjinskih autora i druge tiskane proizvode. Jednota izvještava o općim kulturnim, društvenim i političkim aktivnostima češke manjine u Hrvatskoj. Radio Daruvar svakodnevno emitira polusatni program na češkom jeziku.

Koordinacija vijeća i predstavnika češke nacionalne manjine u Hrvatskoj, osnovana 2003. godine i član FUEN-a od 2011. godine, okuplja i 32 udruge (Česka beseda), češke škole, izdavačku djelatnost i kulturnu baštinu češke manjine. U Hrvatskoj postoje dvije češke osnovne škole, četverogodišnja češka škola, dva vrtića i srednja škola s češkim odjeljenjem. Vijeće za školska pitanja radi za Savez Čeha. Savez i njegove članice organiziraju stotine kulturnih, obrazovnih i profesionalnih događaja. Najstariji i najveći festival u godini je festival žetve Dožínky.

Organizacija zastupa interese vijeća i predstavnika češke manjine u Hrvatskoj. Koordinacija vijeća organizira redovite sastanke, razmjenu informacija i iskustva, prezentacije i kampanje. Nadgleda izvršavanje zakona i ostvarivanje prava pripadnika manjine. Nadgleda odobravanje i provedbu svih zakona koji se odnose na češku manjinu na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

Zdravo – Ahoj!
Dobro došli – Víťame vas
Kako si? – Jak se máš?
Dobro, hvala. – Dobře, děkuji.
Moje ime je... – Jmenuji se...

Koordinacija vijeća i predstavnika češke nacionalne manjine u Hrvatskoj

Trg Kralia Tomislava 7
HR-43500 Daruvar
Hrvatska / Croatia

d Amir.malina@inet.hr

Telefon: +385 43 331 029

Česi u Slovačkej

Češka manjina u Slovačkej (Česká menšina na Slovensku) nastala je podjelom Čehoslovačke na republike Češku i Slovačku 1993. godine. Kao i sami pripadnici manjine, povijesna mjesta Čeha u Slovačkej raširena su diljem zemlje.

Širom Slovačke češka manjina ima jedanaest klubova u gradovima Bratislavi, Trnavi, Nitri, Trenčinu, Žilini, Martinu, Zvolenu, Liptovskom Hrádku, Popradu i Košicama, gdje je i sjedište Saveza Čeha u Slovačkej. Nijedna politička stranka ne zastupa Čeha u Slovačkej direktno, njihove potrebe i zahtjevi predstavljeni su na drugi način.

Češka manjina obuhvaća 37.000 stanovnika u Slovačkej. Većina ih govori češki i slovački.

Društvo Čeha u Slovačkej broji 1.300 članova. Osnovano je 1994. godine, a FUEN-u se pridružilo 2003. godine. Uz sjedište u Košicama postoje podružnice u Bratislavi, Trnavi, Trenčinu, Martinu, Liptovskom Mikulášu i Staroj Lubovni. Novoosnovano društvo Česká omladina na Slovensku je usmjereno na rad s djecom i njihovim roditeljima.

Društveni časopis Stříbrný vítr izlazi svaka dva mjeseca. Za članove udruge, ali i za javnost i većinsko slovačko stanovništvo, udruga organizira brojne izložbe, rasprave, obrazovne programe i koncerte. Dani češke kulture u Košicama poseban su događaj. Društvo ima i ženski zbor koji nastupa u Slovačkej i u inozemstvu.

Društvu je glavni zadatak očuvanje češkog jezika i kulturnog sjećanja na češke tradicije u Slovačkej.

Zdravo – Ahoj
Dobro došli – Vítej / Vítejte /
Kako si? – Jak se máš / máte /
Dobro, hvala. – Dobře, děkuji.
Moje ime je... – Jmenuji se...
Komplicirana poslovice:
Třístátřicettři stříbrných
stříkaček, stříkalo přes tři-
státřicettři stříbrných střech.

Český spolek na Slovensku Društvo Čeha u Slovačkej

Hlavná 70
SK- 04001 Kosice
Slovačka / Slovakia

www.ceskyspolek.sk
csnske@zoznam.sk

Telefon: +421 055 / 6255 217

Bjelorusi u Estoniji

U popisu stanovništva 2001. godine u Estoniji je popisano 16.891 Bjelorusa, što predstavlja 1,2 posto ukupnog stanovništva. Ukupno gledajući, gotovo trećina estonskog stanovništva pripada nacionalnoj manjini. Većina Bjelorusa došla je u Estonsku sovjetsku republiku kao radni migranti. Zbog toga su se uglavnom naseljavali u urbanom području u Talinu ili u okrugu Ida-Viru. Mnogi Bjelorusi navode ruski kao svoj materinski jezik. U Talinu postoje lokalna društva i bjeloruski kulturni centar s nedjeljnom školom.

Manjine koje formalno prelaze 3.000 pripadnika imaju pravo na lokalnu kulturnu autonomiju. Mlada je Republika Estonija već 1920-ih imala zakon o autonomiji koji je manjinama davao posebna prava, pravna se situacija za manjine zakomplicirala tijekom i nakon vremena Sovjetske republike. Godine 1998. je u Estoniji na snagu stupila Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina, no s druge strane Estonija nije potpisala Europsku povelju o regionalnim ili manjinskim jezicima. Vladin program za integraciju u estonsko društvo provodi se od 2000. godine, ali fokus je na promicanju znanja estonskog jezika.

Društvo Bjelorusa je od 2004. godine član FUEN-a.

Zdravo – Pryvitannie
Dobro došli – Sardečna
zprašajem
Kako si? – Jak spravy
Dobro, hvala. – Vielmi dobra,
dziakuj
Moje ime je... – Mianie zavuč

**Valgevenelaste liit Eestis
Društvo Bjelorusa u Estoniji**

Uus Str. 19-8
EE-10111 Tallinn
Estonija / Estonia

ninsavin@mail.ru

Telefon: + 372 5134280

Krovna organizacija „Savez nacionalnih manjina u Estoniji“

Savez nacionalnih manjina u Estoniji (ERÜ) osnovan je 1998. godine, a FUEN-u se pridružio 2001. godine.

Ciljevi organizacije su predstavljanje nacionalnih manjina na državnoj i lokalnoj razini, zaštita njihovog nacionalnog kulturnog identiteta te jačanje suradnje među pripadnicima različitih nacionalnosti, kako unutar tako i izvan Estonije. Jedna od najvažnijih zadaća ERÜ-a je da najbolje što može doprinosi demokratizaciji i odgovarajućem razvoju Estonije.

Organizacija provodi razne aktivnosti na područjima kulture, obrazovanja i integracije te organizira razna druga događanja i proslave. To uključuje Dan neovisnosti Estonije, Državni dan raznolikosti, Dane starog grada u Talinu, Dane srodnih naroda, nogometne utakmice, izložbe, seminare, jezične tečajeve, znanstvena predavanja, edukativne i informativne događaje za djecu i Forum estonskih naroda, “Etno sajam” te koncerte.

Prema svojim statutima, ERÜ zastupa interese estonskih manjina, promiče širenje materinskih jezika, kulture i načina života manjina te očuvanje njihovih identiteta i njihovih običaja. Savez nacionalnih manjina u Estoniji osigurava poštivanje prava manjina predviđenih Ustavom Republike Estonije i Zakonom o kulturnoj autonomiji nacionalnih manjina te također daje prijedloge za regulaciju međunacionalnih odnosa. Savez također doprinosi razmjeni informacija i iskustava u svrhu promicanja rada nacionalnih udruženja na licu mjesta.

Savez u budućnosti teži jačanju rada s mladima i suradnje s međunarodnim organizacijama u budućnosti, također gledajući na prilagođavanje globalnim promjenama i razvojem. Savez se također bavi očuvanjem kulturne baštine i jezika, a bori se s izazovom vlastitog financiranja.

Estimaa Rahvuste Ühendus **Savez nacionalnih manjina u Estoniji**

Pärnu mnt. 6
EE-10148 Tallinn
Estonija / Estonia

<https://rahvused.ee>
office@nationalities.ee

Telefon: +372 6440234

Krovna organizacija „Skupština narodnosti Ukrajine“

Javna organizacija „**Skupština narodnosti Ukrajine**“ velika je multietnička struktura koja ujedinjuje više od 50 nacionalnosti/narodnosti i 120 organizacija.

Organizacija je odgovorna za jačanje prijateljstva i solidarnosti između različitih nacionalnih manjina koje žive u Ukrajini, kao i za zaštitu njihovih interesa i ljudskih prava. Djelatnosti organizacije obuhvaćaju diskusije, konferencije, seminare, kulturna i obrazovna događanja, festivale i koncerte, kao i praćenje pojava ksenofobije i rasizma. Organizacija je članica FUEN-a od 2015. godine.

Громадська організація «Асамблея **Національностей України»** **Javna organizacija “Skupština narod-** **nosti Ukrajine”**

30 Street Yaroslavov Val, 14-D, Office
90-91
UA-01030 Kiev
Ukrajina / Ukraine

assemblykiev@ukr.net
www.aseembly.org.ua

Telefon: +380 (44) 253 38 88
Facebook: [Асамблея Національностей України](#)

Koordinacija i aktivnosti AGSM-a

Radna grupa slavenskih manjina (AGSM) je osnovana na inicijativu slavenskih manjina kao zajednica utemeljena na solidarnosti unutar FUEN-a. Zajedno obrađuju određene teme koje imaju utjecaj na svakodnevicu i razvitak manjina. Pokazalo se da se slavenske zajednice u zemljama u kojima žive često suočavaju s vrlo sličnim izazovima u djelovanju. Budući da su mnoge slavenske nacionalne manjine relativno malobrojne, često imaju ograničene mogućnosti za političko sudjelovanje te su financijski i administrativno nedovoljno zastupljene.

Djelovanje radne grupe je zahtjevno jer ujedinjuje mnogo različitih slavenskih naroda (od Lužičkih Srba u Njemačkoj, preko Rusa u Estoniji, Rusina u Ukrajini pa sve do moliških Hrvata u Italiji). Budući da ne postoji jedinstveni slavenski jezik, AGSM se identificira kroz raznolike, ali blisko srodne kulture, tradicije i jezike svojih manjina.

Kako bi aktivno oblikovala svoje djelovanje, Radna grupa slavenskih manjina sastaje se dva puta godišnje: tijekom godišnjeg Kongresa FUEN-a, kao i unutar svojeg godišnjeg zasjedanja, Seminara slavenskih manjina u Europi. U okviru predavanja, izvještaja o situaciji, serija rasprava i posjeta na licu mjesta, slavenske manjine na godišnjoj konferenciji razmjenjuju informacije o svojim trenutnim situacijama, razgovaraju o iskustvima i najnovijim događanjima te zajedno rade na mogućim rješenjima. Do 2017. godine je Savez Lužičkih Srba - Domowina organizirao godišnji sastanak AGSM-a, a od tada koordinaciju Radne grupe slavenskih manjina vodi FUEN.

Povećano financiranje Savezne Republike Njemačke za FUEN omogućilo je AGSM-u da uspostavi vlastiti ured odgovoran za koordinaciju slavenskih manjina. Upravo to predstavlja napredak u dugogodišnjim naporima FUEN-a za uspostavljanje središnje koordinacije. Time je AGSM-u omogućena učinkovitija i djelotvornija komunikacija, planiranje i izvršavanje aktivnosti. Cilj je da Koordinacija AGSM-a bude snažno, središnje kontaktno mjesto za želje i potrebe slavenskih manjina, koje prati članove tijekom cijele godine i nudi mogućnosti za daljnji razvitak.

Kontakt

Ukoliko imate dodatnih pitanja i želite postati član Radne grupe slavenskih manjina, kontaktirajte nas. Za više informacija i aktualne vijesti, posjetite naš novi internetski portal AGSM-a, gdje se također možete pretplatiti na newsletter:

FUEN / AGSM Koordinator
Matic Germovšek Ž.
koruški Slovenac
E-mail: agsm@fuen.org
Web: www.agsm.fuen.org

Schiffbrücke 42
D - 24939 Flensburg
Telefon: +49 461 12 8 55
info@fuen.org
www.fuen.org

Federalna unija europskih nacionalnosti (FUEN)

Federalna unija europskih nacionalnosti (FUEN)

- glavna je reprezentativna i najveća krovna organizacija autohtonih nacionalnih manjina, nacionalnosti i jezičnih zajednica u Europi. Trenutno pod svojim krovom ujedinjuje više od 100 organizacija članica iz 35 europskih zemalja, a svake godine se pridružuju novi članovi.
- je zajednica uzajamne potpore koja zastupa interese europskih manjina na regionalnoj, nacionalnoj i posebice europskoj razini.
- održava i njeguje veliku mrežu europskih regija, donositelja političkih odluka, znanstvenih instituta, kulturnih i obrazovnih institucija, organizacija mladih, medija i drugih partnera.
- radi na očuvanju i promicanju identiteta, jezika, kulture, prava i tradicija europskih manjina.
- glas je manjina pri međunarodnim organizacijama, Europskoj uniji, Vijeću Europe, Ujedinjenim narodima i OESS-u.

Posljednjih godina FUEN je proširio i pojačao svoj tim i prisutnost s tri ureda u Flensburgu, Berlinu i Bruxellesu. Uspjeh europske građanske inicijative Minority SafePack, koju je koordinirao FUEN, pružio je organizaciji novu vrstu vidljivosti i čvršći položaj.

Na čelu FUEN-a je Predsjedništvo, koje bira Skupština delegata, a čine ga predsjednik, šest potpredsjednika i predsjednik YEN-a (po službenoj dužnosti). Od Kongresa FUEN-a 2016. u Breslauu/Vroclavu (Poljska), predsjedništvo vodi Loránt Vincze, član mađarske zajednice u Rumunjskoj.

Popis izvora

Kašubi u Poljskoj

<http://www.kaszubi.pl>
<https://www.polish-online.com/polen/staedte/kaschubei-kaschuben.php>
<https://www.fernweh.de/kaschubei-polen.html>
FUEN Kalender 2020

Gradišćanski Hrvati u Austriji (Hrvatski centar)

<http://www.hrvatskicentar.at>

Hrvati u Srbiji

<https://www.dshv.rs>
<http://timetravel.mementoweb.org/list/2010/http://webzr.statserb.sr.gov.yu/axd/en/opstinski/2008/03.pdf>
<https://www.youtube.com/watch?v=NrMPBDR58TI>

Lemci u Poljskoj

<http://www.lemko.org/lih/whoarewe.html>
<http://www.carpatho-rusyn.org/lemkos/goc.htm> <https://www.fuen.org/de/members/Association-of-Lemkos-in-Poland>
Leiserowitz, R. (2008) Die unbekanntenen Nachbarn: Minderheiten in Osteuropa. Christoph Links Verlag

Makedonci u Grčkoj

<https://www.tagesschau.de/ausland/mazedonien-nordmazedonien-101.html>
<https://www.florina.org/> <https://www.hrw.org/reports/pdfs/g/greece/greece945.pdf>

Poljaci u Njemačkoj

<https://www.bpb.de/gesellschaft/migration/kurzdoessiers/256398/polnische-diaspora>
<http://www.zpwn.org>

Poljaci u Češkoj

<https://bt.kc-cieszyn.pl/>
<https://polonica.cz3>
Leiserowitz, R. (2008) Die unbekanntenen Nachbarn: Minderheiten in Osteuropa. Christoph Links Verlag

Pomaci u Grčkoj

<https://www.gfbv.de/de/news/die-pomaken-in-griechenland-272/> <https://www.fuen.org/de/members/Panhellenic-Pomak-Association/GR>
Apostolov, M. (2018) Religious Minorities, Nation States and Security: Five Cases from the Balkans and the Eastern Mediterranean: Five Cases from the Balkans and the Eastern Mediterranean

Karpato-Ruteni u Ukrajini

Marc Stegherr: Rusinisch. In: Lexikon der Sprachen des europäischen Ostens (= Wieser Enzyklopädie des europäischen Ostens. Band 10). Hrsg. von Miloš Okuka unter Mitw. von Gerald Krenn. Wieser, Klagenfurt 2002
FUEN Kalender 2020

Slovaci u Češkoj

<https://www.fuen.org/de/members/Association-of-Slovaks-in-the-Czech-Republic/CZ>
<https://www.radio.cz/de/rubrik/spezial/plotzlich-minderheit-slowaken-in-tschechien> <http://www.slovaci.cz/>
Nonnemann, A. (2003) Internationale Minderheiten in Tschechien. Universität Lüneburg
Leiserowitz, R. (2008) Die unbekanntenen Nachbarn: Minderheiten in Osteuropa. Christoph Links Verlag

Koruški Slovenci u Austriji

www.nsk.at
www.skupnost.at

Bjelorusi u Estoniji

Leiserowitz, R. (2008) Die unbekanntenen Nachbarn: Minderheiten in Osteuropa. Christoph Links Verlag

Ukrajinska krovna organizacija

<https://www.fuen.org/de/members/Public-Organization-Assembly-of-Nationalities-of-Ukraine/UA>

Izjava o odgovornosti

Sadržaj koji nije izričito označen drugim izvorom, stavile su nam organizacije članice izravno na raspolaganje. Unatoč pažljivoj provjeri, ne prihvaćamo nikakvu odgovornost za aktualnost, točnost i cjelovitost podataka iznesenih u ovoj brošuri. Sadržaj organizacija članica odražava mišljenje organizacije, odnosno njezinih predstavnika, ali ne nužno i mišljenje izdavača.

Reference i poveznice

U slučaju izravnih ili neizravnih poveznica („hiperveze“) na vanjske internetske stranice izvan djelokruga odgovornosti izdavača, izdavač može biti odgovoran samo ako je svjestan sadržaja tih internetskih stranica te je tehnički moguće i razumno da spriječi upotrebu tih internetskih stranica ako sadrže ilegalni materijal.

Kao izdavač, ovim izričito izjavljujemo da u trenutku postavljanja poveznica nije bilo nezakonitog sadržaja na povezanim stranicama. Kao izdavač, nemamo nikakvog utjecaja na trenutni i budući dizajn, sadržaj ili autorstvo povezanih stranica. Stoga se ovime izričito distanciramo od svih sadržaja na svim povezanim stranicama koji su promijenjeni nakon postavljanja veze. Za nezakonit, netočan ili nepotpun sadržaj, a posebno za štetu nastalu korištenjem ili nekorisćenjem ovako predstavljenih podataka, isključivo je odgovoran ponuđač referencirane stranice, a ne osoba koja samo upućuje na dotične objave.

FUEN Flensburg / Flensburg
Schiffbrücke 42
D-24939 Flensburg
+49 461 12855

FUEN Berlin
Kaiser-Friedrich Straße 90
D-10585 Berlin
+49 30 364 284 050

FUEN Brussel / Bruxelles
Rue Jacques Jordaens 34
B-1000 Brussel
+32 2 6271822